

Spolia Atlantica.

Bidrag til Kundskab

om

de tre pelagiske Tandhval-Slægter

Steno, Delphinus og *Prodelphinus*

af

Chr. Fr. Lütken.

Med 1 Tavle og 1 Kort.

Avec un résumé en français.

Vidensk. Selsk. Skr., 6. Række, naturvidenskabelig og matematisk Afd. V. 1.

Kjøbenhavn.

Bianco Lunos Kgl. Hof-Bogtrykkeri (F. Dreyer).

1889.

Efter Udgivelsen af mine «kritiske Studier over nogle Tandhvaler» skrider jeg til den dér bebudede Redegjørelse for det Materiale af Skeletter og Kranier af pælagiske Delfiner, som har ophobet sig i vort «Cetaceum» ved de samme Indsamlinger og Rejser, ved de samme gennem en Række af Aar fortsatte Bestræbelser af Skibsførerne Hygom, Andréa, Corneliussen, Iversen o. a., hvem vi skyldte den allerstørste Del af det Materiale til Oplysning om Livet i det aabne Hav, de «*Spolia Atlantica*», der med eller uden denne Titel ere blevne offentliggjorte i d. K. D. Vid. Selskabs Skrifter. Dette Materiale af pælagiske Delfiner — derunder indbefattet enkelte Stykker, som fandtes i vore Samlinger allerede fra en noget ældre Tid — er saa betydeligt, at det strax ved min Tiltrædelse af Bestyrelsen af Museets Hvirveldyr-Afdeling stillede sig som en af de Opgaver, jeg maatte søge at løse, at bringe et videnskabeligt Resultat — saadan som det nu kunde blive — ud af det. Jeg antog jo nok, at afdøde Prof. Reinhardt havde gjort Forarbejder til dets Behandling, hvilket ogsaa til en vis Grad har bekræftet sig, men jeg saa tillige snart, at det kun var den første Begyndelse dertil, som han havde faaet gjort. Oprindeligt er dette Materiale fremkommet derved, at vore Skibsførere harpunerede Delfiner under Overrejsen for af deres fortræffelige Kjød at skaffe sig og deres Mandskab en Afvexling i Skibskostens Ensformighed, og saa bragte os Hovedskallerne eller stundom Skeletterne med Spørgsmaal om vi brød os om dem og havde Brug for dem, — et Spørgsmaal, som i Tidens Løb besvaredes med stedse indstændigere Opfordringer til, ikke at lade noget af denne Art gaa tabt, alt som det klarere viste sig, at der ogsaa paa dette Punkt maatte kunne gøres en lille videnskabelig Høst.

Næsten enhver Rejse bragte os nu et eller flere Delfinskeletter, meget ofte ledsagede af Angivelser om Dyrenes Farve og Tegning, af Udmaalinger, Papirmodeller af deres Ryg- og Halefinne eller disse selv, næsten altid ogsaa af Angivelse af Fangstedets Længde og Brede. For at forstaa, at slige Indsamlinger kunne have Betydning udover den, der ligger nærmest, nemlig at de udfylde Huller i Museets Rammer, vil det være nødvendigt at klare sig, hvordan Cetologiens Stilling og Standpunkt for Tiden er. — Da

Cetologien tog sit store Opsving efter det stærke Stød fremad, som fremfor alle Eschricht havde givet den, vendte Interessen sig først og stærkest mod Bardehvalerne, til hvilken Underorden jo ganske i Almindelighed Ordenens større Former, Havets Kæmpedyr, høre, og det var først efterhaanden at Tandhvalerne, — i det hele jo de mindre, men talrigere — fik Lod og Del i det opblomstrende cetologiske Liv, og da først og fremmest saadanne mere abnorme Former som Næbhvaler, Kaskelotter, Ganges- og Amazon-Delfiner o. s. v., mindst og sidst de typiske Springer- og Delfinforme. Som allevegne maatte Zoologernes Bestræbelser ogsaa paa Cetologiens Omraade først og fremmest rettes paa at klare Grunden ved at skaffe Lys i Systemet, ved at drage Grænserne mellem Arter, Slægter og Grupper, bestemme Formernes Udbredning o. desl.; og at det her er Osteologien, Benbygningen, man især har at holde sig til, vil ikke undre nogen, der har en Forestilling om den Ensformighed, der raader over disse nøgne, fiskedannede Dyrs Ydre. Men der møder os her den Vanskelighed, at Benbygningen dels er underkastet en ikke ringe individuel Variation, hvis Grænser kun kunne bestemmes ad Erfaringens Vej, rent empirisk, ved Undersøgelse og Sammenligning af et større Materiale, dels er undergivet en langsomt fremskridende Udvikling, fra Dyret er ungt til det er gammelt, ved at stedse flere bruske, hinde, bindevævsagtige eller ligamentøse Dele drages ind i Forbeningsprocessen. Forskjellen mellem et ældre og et yngre Dyrs osteologiske Karakterer er ofte, indenfor samme Art, paafaldende stor og kan saa meget lettere give og har givet Anledning til Antagelse af rent nominelle Slægter og Arter, der maa stryges, altsom den rette Sammenhæng opklares, som Skelettets fuldstændige Forbening hos Hvaldyret først indtræder forholdsvis sent og i det hele foregaar ualmindelig langsomt. Dertil kommer vel endnu, at man her af forskellige letforstaaelige Grunde lettere end ved andre Pattedyr faar med Subjekter at gøre, som endnu langtfra have afsluttet deres Udvikling, uden at man paa Forhaand kan vide, paa hvilket Aldersstandpunkt de befinde sig, da dette ikke røber sig meget i deres Ydre, forudsat da, at de ere ud over den rene Barnealder.

Sagen staar da saaledes, at man nu for Hvaldyrene i Almindelighed er kommen til Klarhed over Slægterne, medens der endnu med Hensyn til Arterne hersker den største Usikkerhed, paa sine Steder endog Forvirring. For Bardehvalernes Vedkommende er der maaske en vis Udsigt til Ro og Klarhed over disse Forhold, hvis det viser sig at holde Stik, at de Former, der tilhøre de koldere Havbælter, ere mere indskrænkede i deres Udbredning, saaledes som f. Ex. de nordlige og sydlige *Balæna*-Arter¹⁾, Graahvalen (*Rhachianectes*) i det nordlige stille Hav og Slægten *Neobalæna* i den sydlige Del af samme. Forsaavidt disse Slægter optræde baade Nord og Syd for Ækvator, antages de at være differentierede i

¹⁾ Jeg har i Tillæget til min Afhandling om Hvallusene berørt de Tvivl, der synes at begynde at gøre sig gjældende med Hensyn til Artsforskjelligheden indenfor Sydhvals- og Nordkapertypen indenfor *Balæna*-Slægten (K. D. V. S. Skr. 6 R. IV, 4. 1887).

udprægede Arter, hver med sit geografiske Omraade, hvorimod de Arter, der mere høre hjemme i de varmere Have, i Regelen ere saa kosmopolitiske i deres Optræden, at de uden Forskjel træffes baade i det atlantiske og det indopacifiske Verdenshav, tildels med saa vide Grænser for deres Udbredning mod Nord og Syd, at der ikke mangler meget i, at de med fuldeste Ret betragtes som allesteds nærværende. I Modsætning til «Nordhvalens», de andre «Sletbages» og «Graahvalens» skarpt begrænsede hydrografiske Omraade, er man nu ikke tilbøjelig til at tro, at der Verden over ikke findes andre Arter af Finhvaler og Pukkelhvaler end de selvsamme 5, som ere kjendte fra vore nordiske Have, og vist er det i alt Fald, at disse 5 Typer komme igjen næsten allevegne. De have ganske vist faaet mange forskellige systematiske Artsnavne, alt efter som de iagttoges i det nordlige eller sydlige Atlanterhav, i den ene eller anden Del af det stille Hav, men Grunden dertil laa meget ofte i en forudfattet Mening om, at de maatte være forskellige; man kunde jo i sin Tid knap tro, at den bergenske og den grønlandske «Vaagehval» vare den samme, langt mindre, at den samme Art kunde fanges ved Nyzelands, Patagoniens eller Kaliforniens Kyst. Som man vil se, simplificeres det cetologiske Studium overordentligt, hvis man kan slaa sig til Ro ved dette Resultat, der tidligere er bleven afvist som aldeles urimeligt, og det er for de cetologiske Samlinger af en særdeles praktisk Betydning. Sandsynligheden for dets Rigtighed synes mig at styrkes ved at se hen til de analoge Erfaringer, som vi gjøre med Hensyn til andre pelagiske Dyretyper. Det har alt længe været tydeligt, at de pelagiske Fiske, der fortrinsvis eller udelukkende have hjemme i de varmere Have — Baandmakreler, Sugefiske, Hajer, Makrelgjedder, Klumpfiske, Sværdfiske, Thunfiske, Boniter, Albacorer, Havbrasener, Dolfiner o. s. v. — forekomme i uforandret Skikkelse i begge Verdenshave, med andre Ord: ere kosmopolitiske, og jeg tror ved mine egne Undersøgelser¹⁾ at have slaaet dette Resultat, der ganske stred mod, hvad man tidligere antog, fast for adskillige af de ovennævnte Typers Vedkommende. Det selv samme viser sig jo at være Tilfældet med saa smaa pelagiske Dyreformer som Salper og Vingesnegle, i alt Fald med de fleste af disse — bortset ogsaa her fra de arktiske og antarktiske Former — og saa meget mindre kan det da undre os, om det samme er Tilfældet med Havets Kæmpedyr. Fuldstændig fastslaaet for disses Vedkommende kan denne Lov nu vistnok ikke siges at være — tværtimod, den bestrides jo nu atter for Pukkelhvalernes²⁾, — men den synes paa den anden Side mere og mere at stadfæstes for Tandhvalernes. Den forholdsvist indskrænkede Udbredning, der karakteriserer Narhvalen, Hvidfisken og maaske Døglingen, staar i en skarp Modsætning til Kaskelottens, Dværgkaskelottens, visse Næbhvalers, maaske ogsaa Grindehvalernes kosmopolitiske Udbredning, men forstaas lettere

¹⁾ Spolia Atlantica. Bidrag til Kundskab om Formforandringer hos Fiske o. s. v. (K. D. Vid. S. Skr. 5 R. XII, 6. 1880).

²⁾ Berørt i det ovennævnte Tillæg til min Afhandling om Hvallusene.

gjennem hine Analogier og ved Modsætningen mellem arktiske og tropiske Typer. For de mindre Tandhvalers, Delfinernes, store Hærskare hersker der endnu altfor stor Usikkerhed med Hensyn til Arternes Antal og indbyrdes Begrænsning, til at man kan opstille Resultater, udformede som almindelige Sætninger. Altfor meget har man ogsaa her, gaaende ud fra, at Delfiner fangne i forskjellige Have maatte være artsforskjellige i samme Forhold, som f. Ex. vore littorale Fiske og lavere Havdyr ere det, opstillet Arter paa let henkastede Skitser eller paa enkelte Kranier, der, naar de senere ere blevene sammenstillede med andre i naturlige Rækker, viste sig at danne saa uafbrudte Kjæder, at man maatte anerkjende Arternes Uholdbarhed. Der er allerede ved Fischers¹⁾ og Flowers²⁾ Studier kastet meget Lys over disse Forhold; jeg haaber, at der skal komme lidt mere ved den Beretning om Museets Skeletter og Kranier af Slægterne *Steno*, *Delphinus* og *Prodelphinus*, som jeg her forelægger. — Man vil skjønne, at hvilke Resultater end de mindre Tandhvaler, Delfinerne, i denne Henseende ville give os, have disse, foruden deres umiddelbare Betydning, ogsaa den, at virke tilbage paa Opfattelsen af Forholdene hos de store Hvaler. Ingen skaffer sig let et Studiemateriale af en større Række Kranier og Skeletter af samme Art af Bardehvaler, Kaskelotter eller andre Kæmpehvaler; derimod er det ikke saa vanskeligt at skaffe sig et saadant af Delfiner, og de Erfaringer, man her høster, ville kaste deres Strejflys ogsaa paa Storhvalerne. Visselig havde allerede Eschricht og andre gjort dette for Marsvins og andre Smaahvalers Vedkommende, men Undersøgelsen vinder aabenbart i Interesse, naar den kan udvides til flere Former og større geografiske Omraader.

Reinhardt var som sagt endnu ikke naaet ud over Forarbejderne og synes heller ikke at have ilet med dem. Han stod vel desuden endnu paa et cetologisk Standpunkt, som nu fraviges mere og mere, det, hvis yderste Retning J. E. Gray repræsenterede, det, hvorfra man troede at kunne skjelne meget fint paa dette Omraade. Erfaringen har mere og mere vist, at dette ikke er muligt, og Tendensen gaar derfor mere og mere mod en Reduktion af Arterne og derved tillige mod en Simplifikation af Systemet. Selvfølgelig maa man ikke af denne Tendens lade sig forlede til at tage Undersøgelsen mere let. Tværtimod følte jeg Trang til, forinden jeg gav mig i Færd med de ovennævnte pelagiske Slægter, at anstille nogle Prøvestudier eller forberedende Undersøgelser af andre Delfin-slægter, hvor jeg mere kunde støtte mig til andres Erfaringer og for Cetologien alt indvundne Resultater. I det Haab, at de ikke alene skulde have nogen Betydning for mig selv som vejledende mine Fjed i et mere ubekjendt Land, men at de ogsaa skulde have nogen

¹⁾ T. Fischer: Cétacés du sud-ouest de la France (Actes de la Société Linnéenne de Bordeaux, Vol. XXXV, 1881).

²⁾ W. H. Flower: On the characters and divisions of the family *Delphinidae*. (Proceedings of the Zoological Society of London. 1883).

Værd i og for sig og for andre Cetologer, har jeg, som alt berørt, offentliggjort disse indledende Studier under Titelen «Kritiske Studier over nogle Tandhvaler af Slægterne *Tursiops*, *Orca* og *Lagenorhynchus*» i d. K. D. Videnskabernes Selskabs Skrifter 6te Række 4de Bind, og det er først efter denne Forberedelse, at jeg har vovet mig til at tage det aabne Havs Delfiner, til hvis Studium der hos os er en hidtil enestaaende Lejlighed, under Behandling. Men der er endelig den særlige Grund til at foretage en Bearbejdelse af det i vort «Cetaceum» opsamlede nye Materiale af Kranier og Skeletter, med tilhørende Udmaalinger, Farveskitser, Finnemodeller o. s. v., af pelagiske Delfiner — som skyldes den Iver, hvormed de Skibsførere, hvis Navne allerede figurere saa hyppigt i de udgivne «*Spolia Atlantica*», forfulgte de dem tilgængelige Havpattedyr, som de iagttog paa deres Rejser over Atlanterhavet, ikke mindre end de lavere Dyr, — at de pelagiske Delfiner af naturlige Grunde ere mindre hyppige i de cetologiske Samlinger end de mere littorale. Den Usikkerhed, for ikke at sige Forvirring, som i Henseende til Arternes Værdi og Begrænsning har behersket Cetologien, og som vistnok paa mange andre Punkter er i Færd med at tabe sig, trænger derfor netop paa dette Omraade til at spredes og afløses af den noget større Sikkerhed og Paalidelighed, som en slig Undersøgelse muligvis maatte kunne yde. Den Bemærkning maa dog endnu tilføjes, at jeg ingenlunde vil hævde, at de Delfinformer — *Steno*, *Delphinus* og *Prodelphinus* — som i det følgende afhandles, ere de eneste, der fortljene Navn af pelagiske Atlanterhavs-Delfiner. Muligt er det, at større Delfin-Former med lignende Levemaade ikke ere komne med, ikke fordi de manglede i de samme Havstrøg eller ikke observeredes, men blot fordi deres Størrelse gjorde det vanskeligt eller umuligt at fange dem paa den angivne Maade ¹⁾).

¹⁾ Exempelvis skal jeg her anføre to Dagbogs-Optegnelser af Reinhardt. Andre kunne findes i forskellige Naturforskeres Rejsebeskrivelser. ¹¹/₅ 50. 47° 4' N. Br. 9° 30' V. L. To store Delfiner, som lignede Grindehvaler. ¹²/₅ 50. 46° 23' N. Br. 11° 15' V. L. Ved Middagstid krydsede en Delfinflok paa henvend 100 Stykker Skibets Kurs i sydøstlig Retning; det var en stumphovedet Art, 15—20 Fod lang. Rygfinnen temmelig høj, men kort; de viste ikke andet end den øverste Del af Legemet over Vandet; den syntes at være sort. Deres «Spout» kunde tydelig høres i en Afstand af 2 til 3 Kabellængder.

I tvende Dagbogs-optegnelser af Kapt. V. Hygom paa Rejser til og fra Brasilien, paa hvilke 4 Ruter over Atlanterhavet der i alt observeredes Delfiner fra Skibet mindst 30 Gange og harpuneredes Delfiner 7 Gange, findes «rundhovedede Delfiner», hvorved det maaske ligger nærmest at tænke paa Grindehvaler, anførte 5 Gange:

d. ¹/₆ 1863 (N. f. St. Paul). En Flok rundhovedede Delfiner af forskjellig Størrelse løb længe i Nærheden af Skibet.

d. ¹³/₈ saaes sort- og graaspøttede Delfiner samt en Del rundhovedede med store og hvide Pletter — midtvejs mellem Bermudas-Øerne og Madeira.

d. ²³/₈. Rundhovedede Delfiner (Grindehvaler?). (Midtvejs mellem Azorerne og Indløbet til Kanalen).

d. ²¹/₁₁. En Del rundhovedede Delfiner (midtvejs mellem Azorerne og Cap Finisterre).

d. ³/₁₂. Et Par rundhovedede Delfiner (c. 20¹/₂° N. Br. og 26° V. L.).

Der synes aldrig at være gjort Forsøg paa at harpunere disse Delfiner, jeg antager paa Grund af deres Størrelse og Vægt, paa hvilke de almindelige Haand-Harpuner ikke ere beregnede.

I.

Af Slægten *Steno* foreligger der et helt Skelet og 5 Hovedskaller, som, saavidt jeg skjønner, tilhøre en og samme Art; for saa vidt der vides noget om disse Stykkers Oprindelse, ere de fra Atlanterhavet. Hos denne Form, som jeg derfor betragter som den typiske *Steno rostratus*, findes der 20—24 Tænder i hver Række; disses største Højde over Kjæveranden er 15—17 Mm. (sjældnere kun 14 Mm.), deres Tværmaal ved Grunden 7—8 Mm., og 3 af de større Tænder i Underkjæven optage tilsammen, deres Mellemrum indbefattede, fra 30—34 Mm. Underkjævens Forening (Symfyse) svarer til 12—13 Tænder. Selve Hjerne-kassens Længde fra Nakkeledknudernes Bagrand til en Linie mellem «*incisura anteorbitales*» er i Almindelighed mindre end eller lig med dens Brede over Tindingbenenes Kindbuegrene, og Snudens Brede bagtil, over sidste Par Tænder, indeholdes 6—6½ Gang i hele Hovedskallens Længde. I Regelen ere Tænderne uslidte; paa en enkelt Hovedskal, der hører til det nedenfor beskrevne Skelet, ere de dog noget slidte, især paa Forfladerne, fornemlig de af dem, der sidde noget bagtil i Kjæven. Længden af disse Hovedskaller varierer fra 505 til 535 Mm.¹⁾ De to af dem, hvis Kjøen er kendt, vare Hunner, ligesom det af Professor Peters beskrevne Exemplar, som senere vil komme paa Tale.

Foruden disse 6 Hovedskaller af den typiske *S. rostratus* er der i Samlingen 2 Hovedskaller (Nr. 2 og 5), der muligvis kunde tilhøre en anden — men dog meget nærstaaende — Art; de ere lidt spinklere, Snuden (Næbet) noget smallere og mere sammentrykt; Tændernes Antal lidt større, 24—26 i hver Række, selve Tænderne noget mindre, højest 13½—14 Mm. høje, deres Tværmaal ved Grunden 6 Mm., og 3 af dem optage tilsammen 28—29 Mm.; Underkjævens Symfyse er snarest lidt længere, svarer til 14—15 Tænder. Hjerne-kassens Længde er lig med dens Brede, og Snudens Brede ved dens Grund indeholdes fra 6½ til næsten 8 Gange i Totallængden. Det ene af disse Kranier

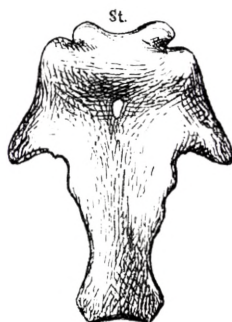
¹⁾ Udmaaling af 8 Hovedskaller:

Nr.	Hovedskallens Længde.	Hjerne-kassens Længde.	Hjerne-kassens Brede.	Underkjæve- Symfysens Længde.
2	540 Mm.	213 Mm.	213 Mm	155 Mm.
6	535 —	224 —	225 —	158 —
1	530 —	220 —	226 —	150 —
10	530 —	217 —	231 —	153 —
9	520 —	209 —	210 —	163 —
5	512 —	198 —	198 —	160 —
3	510 —	218 —	218 —	145 —
4	505 —	217 —	221 —	135 —

er ganske sikkert fra det stille Hav; Prof. Reinhardt fik det paa «Galathea-Expeditionen» i Honolulu. Det andets Oprindelse kjendes ikke. Deres Længde er henholdsvis 512 og 540 Mm.; Kjøen ubekjendt. Afgivelserne fra det normale ere hverken store eller skarpt afgrænsede; at de tilhøre en anden Art (*S. compressus* Gr., *S. Reinwardtii* Schl.) end de først omtalte, vil jeg derfor paa ingen Maade paastaa; maaske er det kun individuelle eller Kjønssforskjelligheder. Jeg kommer senere tilbage til dette Spørgsmaal. Det kan dog her straks bemærkes, at Originalen til Schlegels «*S. Reinwardtii*» var fra det indiske Øriges Kyster.

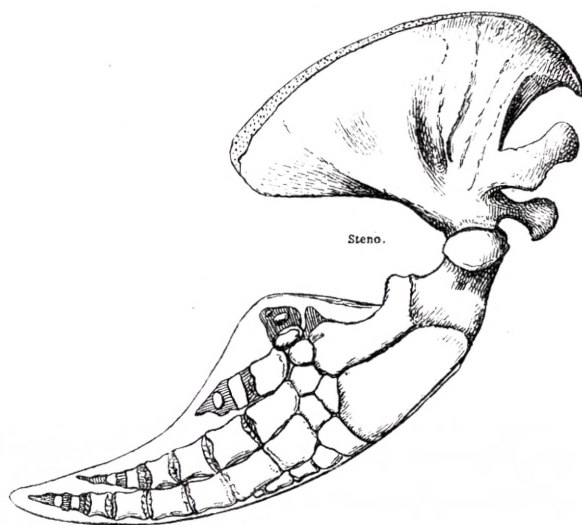
Det eneste mig foreliggende *Steno*-Skelet har en Totallængde af c. 2400 Mm., hvoraf Hovedskallens udgjør 530 Mm. Hvirvlernes Antal er $65 = 7 + 13 + 15 + 30$. I øvrigt ligner det de ægte Delfiners overmaade meget. Af Halshvirvlerne ere de to første i den Grad sammenvoxne, at man vilde kunne opfatte dem som én Hvirvel med to Buer og med et Rudiment af en Tværtap bagved og over den til Atlas hørende korte og tykke Tværtap. Tredje Hvirvel har paa hver Side en lodret, flad, triangulær Udvæxt, gjennebrudt af et stort Hul: de forenede Para- og Diapofyser. Paa de tre følgende Hvirvler indtræder denne Forening derimod ikke: Udsnittet mellem den øvre og nedre Tværtap bliver stedse større, altsom den sidstnævnte rykker længere ned, hvorhos denne tillige bøjes stedse stærkere fortil; paa den syvende Hvirvel findes der som sædvanlig en temmelig lang Diapofyse, men ingen Parapofyse. — Der er paa hver Side 13 Ribben, de forreste meget stærke, de bageste — med jævne Overgange — meget spinkle. Kun de 6 første Par have dobbelt Ledforbindelse med Rygraden. Den første Torntap findes paa den anden Brysthvirvel; den og de nærmest følgende ere rettede stærkt bagover; de tiltage baade i Højde og Brede, men begynde fra de sidste Brysthvirvler at krumme sig forover og antage paa de sidste Lændehvirvler en saa godt som lodret Holdning. Paa de første Halehvirvler er Torntappen igjen lidt foroverbøjet, men den gaar paa de øvrige atter over til at være rettet skraat bagud. De højeste Torntappe findes paa 5te—8de Lændehvirvel og have (med Buerne) en Længde, der overskrider 4 samlede Hvirvellegemers. Helt uden Spor til Ørebuer ere kun de sidste 10 i Halefinnen indesluttede Hvirvler. Af Nedrebuer er der 20 tydeligt udviklede, og de ere i det hele store og brede, saa at de i et betydeligt Stykke af Rygradens Haledel ere lige saa høje som eller endnu højere end Ørebuerne med deres Torntappe, paa de samme Hvirvler; de to forreste ere ikke forenede i Midtlinien, men allerede den tredje har en lav nedre Torntap, der paa de følgende tiltager baade i Længde og Brede. Bagved den 20de Nedrebue er der paa den i Halefinnen optagne Del af Rygraden endnu nogle adskilte Smaaknuder paa Nedrebuernes Plads, i det mindste 3, altsaa 23 Nedrebuer i alt. Tværtappene ere gennemgaaende brede; de længste findes paa anden Lændehvirvel og have næsten samme Længde som tre samlede Legemer af Hvirvler; de sidste Spor til Tværtappe findes paa 14de Halehvirvel. Metapofyserne ere

meget tydelige fra sjette Brysthvirvel af og omfatte paa de øvrige Brysthvirvler og paa de forreste Lændehvirvler den foranliggende Hvirvel skarpt og stærkt, ligesom med en dyb Gaffel; altsom de rykke højere op, blive de derimod svagere, men helt slippe de ikke Taget førend paa den 10de Halevirvel; endnu paa den 17de ere de overmaade tydelige. De perforerende lodrette Karkanaler optræde først paa den 6te eller 7de Halevirvel; paa nogle af de sidste Halevirvler foran dem, der omslutes af Halefinnen, ere de kun lidet tydelige.

lige. — Brystbens-Haandtaget har et lille Hul paa den ene Side af Midtlinien og paa hver Side en stærk Udvæxt eller Tap. Skulderbladet synes mig mest at udmærke sig ved den Maade, hvorpaa dets Plade og Udvæxt (*acromion*) ligesom sende Forlængelser mod hinanden. Forlemmernes Længde fra Skulderled til Spidse indeholdes $5\frac{1}{2}$ Gang i Total længden. Der er som sædvanlig 5 Haandrodsben og 5 Fingre med følgende Ledtal i begge Hænder: I: 4; II (den længste): 8; III: 6; IV: 3; V: 3; men det sidste Led i hver Finger er kun en lille Knort. Det bør her bemærkes, at Dyret aabenbart er gammelt og fuldt udvoxt. — Den «Guillochering», som udmærker Tænderne af denne Slægt, men som ifølge Flower

skal kunne blive utydelig hos gamle Individuer, er her tydelig nok, hvor Tænderne ikke ere slidte, hvad de rigtignok, som ovenfor bemærket, for en stor Del ere, især paa Forfladen. Der er overhovedet intet af de 10 Kranier eller Kjæver af *Steno*, som foreligge, hvor denne ejendommelige Beskaffenhed af Tandoverfladen mangler.

Hr. Kapt. A. F. Andréa, som fangede eller harpunerede dette Dyr i Atlanterhavet d. 4de Marts 1864 paa $1^{\circ}14'$ S.Br. og $17^{\circ}20'$ V.L. fra Grwch., har tillige meddelt Museet en koloreret Skitse — efter hvilken den her medfølgende lithograferede Afbildning til Dels er udført — samt de Maal, som her anføres (i danske Fod og Tommer):

Længden af hele Dyret	8' 3"
Højden lige foran Rygfinnen	2' 2"
Fra Snuden til Rygfinnen	3' 7"
Fra Snuden til Øjet	1' 4"
Fra samme til Blæsegattet	1' 2"
Fra samme til Lufferne	2' 1"

Der medfulgte tillige Papirsmodeller

af begge Luffer og af Halefinnen, hvilke ere benyttede ved Udførelsen af Afbildningen; derimod ikke, synes det, nogen Model af Rygfinnen. I dette Punkt har jeg derfor maattet benytte andre Kilder. Farvefordelingen vil fremgaa af Afbildningen. Afdøde Prof. Reinhardt, som antog denne Delfin-Art for ny og opstillede den i Museet under Navn af «*Glyphidelphis ornata*», har ikke efterladt sig, saa vidt jeg veed, nogen anden Optegnelse om den end følgende Linier, tilføjede med Blyant paa Andréas Skitse: «Maa sammenlignes med Pernetty's Delfin, der har Bugen stænket med Smaapletter ligesom denne, men rigtignok synes at have haft en Fold, som dannede Grænsen mellem Snuden (Næbet) og det øvrige Hoved, jvfr. Pernetty, Voyage aux Iles Malouines, 2 vols. 8vo. Paris 1770». At denne «Fold» skulde have manglet paa Andréas Steno, er der dog ikke tilstrækkelig Grund til at antage, fordi den ikke er tydeligt angivet paa Kaptainens Skitse. Det er overmaade usandsynligt, at den skulde mangle hos nogen Steno. Ogsaa i denne Henseende har jeg derfor ændret Afbildningen. Den findes rigtignok heller ikke paa van Bredas Afbildning¹⁾, men er tydelig nok paa Peters's (jvfr. nedenfor). At den af Pernetty (l. c. pl. II fig. 2) afbildede, paa Bugen sortplettede Delfin, som viste sig for ham i Nærheden af de kapoverdiske Øer, var den samme Form, forekommer ogsaa mig meget sandsynligt²⁾. v. Bredas Afbildning af hans *Delphinus bredanensis* (Less.)³⁾ — som er anerkjendt at være *Steno rostratus* Desm. — viser os rigtignok en smækker, langstrakt Delfinform, hvis stærke Næb fortsætter sig uden Grænse eller Antydning af en Fold over i Pandedelen; Rygfinnen er stor og Bugens lyse Farve gaar temmelig jævnt over i Sidernes og Ryggens mørke. Men er Afbildningen først udført efter Udstopningen, turde jeg dog hverken lægge Vægt paa dens Farvefordeling eller paa den Form, Hoved og Næb have faaet — dertil har jeg tilstrækkelig Erfaring fra andre lignende Lejligheder.

Den ombord paa det tydske Krigsskib «Gazelle» paa 32° 29' 7 S. Br. og 2° 1' V. L. harpunerede, 1850 Mm. lange, af afd. Prof. Peters⁴⁾ beskrevne «*Steno perspicillatus*», en Hun, viste dog efter Prof. Studers Optegnelser heller ikke noget Spor til den ejendommelige Tegning, det Udstyr med Stjernepletter i den mørke Del og med mørke Smaapletter i den lyse, som udmærker Andréas Steno. Idet jeg forøvrigt henviser til Prof. Peters's udførlige Redegjørelse, fremhæver jeg kun, at den beskrives som sort med gulhvide Sider og

¹⁾ Nieuwe Verhandel. v. h. k. Nederlandsche Institut te Amsterdam, tweede Deel, 1829. Aanteekening omtrent eene nieuwe soort van Dolfijn: pl. I.

²⁾ Dens Farve beskrives saaledes: «Ryggen sortagtig, Bugen perlegraa, lidt gulagtig, smaaplettet (moucheté) med sort og graat».

³⁾ Hvorfor baade Schlegel og Flower lade van Breda benævne den «*D. planiceps*», er det ikke lykkedes mig at udfinde. S. lader I. B. Fischer (Synopsis Mammalium, 1829) være Ophavsmand til Navnet «*D. bredanensis*».

⁴⁾ Mittheilung über die von S. M. S. Gazelle gesammelten Säugethiere. Monats-Berichte d. kön. preuss. Akademie der Wissenschaften zu Berlin f. 1876 (1877) S. 360 pl. II og III.

hvid Bug, og at Grænsen mellem begge Farver falder efter Afbildningen helt anderledes end paa Andréas Delfin; Øjet var indfattet af en brun Linie, der tillige fulgte den Fure, som adskiller Pande og Næb; Rygfinnen var forholdsvis stor, og Luffen ikke indskaaren ved Roden som paa vor og v. Bredas Figur. Tændernes «Guillochering» omtales ikke. Deres Antal var $\frac{23-24}{22-23}$, deres Højde $14\frac{1}{2}$ Mm. og deres Tværmaal 6 Mm.; 3 optog til sammen 28 Mm.; Hvirvlerne $66 = 7 + 12 + 15 + 32$; kun de 5 første Par Ribben havde Ribbens-«Hoveder»; der var 25 Nedrebuer, af hvilke de 3 første ikke vare forenede i Midtlinien. Antallet af Led i Mellemlhaand og Fingre var, naar de bruske Endestykker ikke medregnes, 3, 8, 6, 3, 2. — Der er dog i denne Delfins Osteologi, saavidt den er oplyst, intet, der giver tilstrækkelig Grund til at anse den for artsforskjellig fra *Steno rostratus* eller fra den her beskrevne. I Henseende til Tændernes Lidenhed, skjønt just ikke i Henseende til deres Antal, vilde «*S. perspicillatus*» dog komme nærmest til den som *S. compressus* eller *S. Reinwardtii* fremhævede Varietet eller Form. — De senere Tidens Delfinstudier — særligt P. Fischers — have lært os ikke at lægge for megen Vægt paa Forskjelligheder i Tegning, forsaavidt disse ikke støttes af osteologiske Karakterer. Det maa i al Fald overlades til Fremtiden nærmere at belyse eller muligvis udjævne de udhævede Forskjelligheder i Farvefordeling og Tegning hos Stenonerne. Den af Fr. Cuvier publicerede Figur af et ved Brest fanget Exemplar (Histoire naturelle des Cétacés (1836) pl. X fig. 2) kaster kun for saa vidt lidt Lys over Sagen, som den viser nogle smaa, isolerede Pletter i den lyse Bug, — altsaa dog maaske en Begyndelse til den plettede Tegning, der udmærkede baade Pernetts og Andréas Delfiner.

Med Hensyn til *Steno*-Slægtens Synonymi skal jeg i øvrigt henvise til Prof. Flowers Afhandling «On the characters and division of the family Delphinidæ» (Proceed. Zool. Soc. London 1883. S. 482 flg.). Ogsaa han skjelner, for det ham foreliggende Materiales Vedkommende, mellem to Former af Hovedskaller i denne Slægt, hvilke han dog ikke betragter som repræsenterende to Arter men kun «to vel udprægede Varieteter». Den mere bredsnudede, i Museerne hyppigere Form med de færre Tænder (20—23) er den typiske *S. rostratus*, den mere smalsnudede med de flere (23—24) Tænder¹⁾ svarer til *Steno compressus* Gray²⁾ eller *Delph. Reinwardtii* Schl.³⁾; men der er, siger Flower, en saa successiv Gradation mellem Yderformerne, at det er umuligt at drage nogen Grænse, og der er, efter Analogien med *Delphinus* og *Tursiops*, nogen Sandsynlighed for, at det kan være en Kjønsforskjel. — De ældre Angivelser gaa ud paa, at *S. rostratus* skulde fore-

¹⁾ At Flower ikke her angiver Talforholdene paa en med min Erfaring aldeles stemmende Maade, men lidt for lavt, vil være indlysende af det foregaaende; men det er aabenbart den samme Forskjel, som han har for Øje.

²⁾ Voyage of h. m. s. Erebus and Terror, p. 43, tab. 27.

³⁾ Abhandlungen aus dem Gebiete der Zoologie und vergl. Anat. p. 27 pl. III f. 23.

komme baade i Atlanterhavet (v. Bredas Exemplar var fra Hollands Kyst, F. Cuviers fra Brest), i det indiske og røde Hav og i Stille-Havet¹). Der synes altsaa ikke at kunne fastholdes nogen Forskjel mellem en mere bredsnudet Form fra Atlanterhavet og en mere smalsnudet fra det indiske og stille Hav. Hvad enten «*Steno rostratus*» opfattes som et snævrere eller videre Begreb, synes den at maatte opstilles som en af de kosmopolitiske Arter, der ere udbredte over de varmere Bælter af begge de store Verdenshave og af og til forvilde sig, kan man vel sige, op i de middelvarme Have.

II.

Delphinus L. (s. str.).

Fra dens nærmeste Slægtninge — *Steno*, *Prodelphinus* og *Tursiops* — skjelnes denne Slægt skarpt ved Hovedskallens Ganefurer; Reinhardt føjer dertil i en af sine haandskrevne Optegnelser «og ved, at Mellemkjævebenene ere indbyrdes sammenvoxne». Jeg tilføjer denne Bemærkning, da jeg ikke har set dette Forhold ellers optaget blandt Slægtsmærkerne, hvad det dog uden Tvivl bør, da det synes at være aldeles konstant hos alle ikke aldeles unge Individuer. Der er ikke fuld Vished for, at man kjender mere end én Art af denne Slægt, den vidt udbredte klassiske *D. delphis* L., som, mærkeligt nok, først er bleven godt afbildet af Reinhardt²) og nogle Aar efter, ikke mindre godt, af Flower³). Vi skyldte desuden P. Fischer (l. c.) flere Afbildninger, der oplyse den Variation i Farvetegningen, som kan findes hos denne Art, selv hos Individuer, der ere fangne i de samme Have — i dette Tilfælde i den «spanske Sø», ved Arcachon. — Lafont havde gjort 5 Arter af dem (*D. fusus*, *sowerbianus*, *balteatus*, *variegatus* og *moschatus*); Fischer reducerede dem alle til 2 Varieteter: den med graa og den med gule Sider! Da der blandt 15 Stykker, hvis Kjøen var kjendt, kun var 3 Hanner, kunde det ikke tilfulde oplyses, hvorledes denne Variation forholdt sig til Alder og Kjøen; men man sér dog, at den gulsidede Afart forelaa i 2 lige store voxne Individuer, Han og Hun,

¹) P. Fischer opfører — efter Lesson — ogsaa en «*Steno* (?) *santonicus*» (Cétacés du sud-ouest de la France, Actes de la Soc. Linn. de Bordeaux, Vol. XXV, 1881). Det behøver ikke at udvikles nærmere, at hvad det saa er, er det ikke en «*Steno*» i den Betydning, hvori dette Slægtsbegreb her er taget.

²) Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening for 1866, tab. V.

³) Transactions of the Zoological Society, Vol. XI, 1880, pl. I, fig. 1.

og man maa vel derfor nærmest antage, at denne Variation i Farven er uafhængig af Alder og Kjøen.

Efter de Erfaringer, som man har havt Lejlighed til at gjøre paa det nævnte Sted, skulde Hunnerne være meget talrigere end Hannerne eller maaske nærme sig Kysten mere og derved være mere udsatte for at fanges. Det er stadigt i Vintermaanederne (September til Marts), at de fanges ved denne Del af Frankrigs-Kyst. I Henseende til Størrelsen synes der ikke at være nogen Forskjel paa Kjønnene. Voxne «Springere» havde en Længde af 2100 à 2150 Mm. — ifølge en Meddelelse af v. Beneden naa de endog en Længde af 2350 Mm. — men de ere allerede forplantningsdygtige ved 1700 Mm. De største Hovedskaller havde en Længde af 479—485 Mm. (Hanner) og 460 Mm. (Hunner). Ved at sammenligne Hovedskallen af én Han og én Hun af samme Størrelse mente P. Fischer at finde, at Hannens Næb er længere, afsmalner mere regelmæssigt fortil og er mindre bredt paa Midten; at Hjørnekassen er lidt højere, ligesaa dets Kamme; Tindinggruben mere ægdannet, og Mellemkjævebenenes Yderrande omtrent*parallele med Overkjævebenenes. «Hos Hunnen har Næbet en mere triangular Form; «Trianglen» er bredere, Snudespidsen mindre tynd, Tindinghulen stor og rundagtig»¹⁾. Tændernes Antal er meget variabelt, ofte forskjelligt i de to Sider af samme Kjæve; snart er der flest i Overkjæven, snart i Underkjæven. Variationen falder mellem 39 og 53 i Overkjæven, mellem 42 og 51 i Underkjæven²⁾. Hvirvlernes Antal er som Regel 74 (sjældnere 73 eller 75); de to første ere sammenvoxne, de andre frie. Ribbenenes Antal kan være 14 eller 15 paa hver Side; det var i 2 Tilfælde af ni 14 paa den ene Side og 15 paa den anden, en Gang 16 paa begge Sider. Bækkenbenenes Størrelse var hos yngre Hunner $\frac{1}{39}$, hos ældre $\frac{1}{29}$ — $\frac{1}{22}$ af Totallængden. Fingerleddenes Antal varierede — hvis Skeletterne have været fuldstændige — som følger: I: 2—3; II: 8—9; III: 5—7; IV: 2—4; V: 1—2. Forlemmernes Længde er $\frac{1}{7}$ af Totallængden (hos Fosteret $\frac{1}{5}$); Halefinns Brede $\frac{1}{5}$ (hos Fosteret $\frac{1}{6}$) af samme. Med Hensyn til de undersøgte Individuers særlige Farvetegning o. s. v. maa jeg henviser til P. Fischers udførlige Meddelelse. Af hans Optegnelser om de enkelte Skeletter anfører jeg nedenfor, hvad der synes mig oplysende til Sammenligning med vore og kan samles i tabellarisk Form, i Forbindelse med hvad der kan af Talforhold aflæses paa det af P. Gervais i «Ostéographie des Cétacés» afbildede Skelet³⁾.

¹⁾ Det maa bemærkes, at dette kun synes at være Resultatet af Sammenligningen mellem et enkelt Par og ikke skal betragtes som en paa et større Materiale bygget Abstraktion.

²⁾ Det synes imidlertid at fremgaa af Specialbeskrivelserne, at de smaa forreste Tænder ikke altid ere komne med.

³⁾ Forkortelserne i Overskrifterne ville forhaabentlig være forstaaelige ved Sammenligning med de følgende Tabeller.

Kjøn.	Dyrets Længde.	Hovedskallens Længde.	Hvirvler.	Ribben.	Rudimentære Ribben m. Hals og Hoved.	Lændehvirvler.	Halehvirvler.	Nedrebuer.	1ste Kar-kanal.	Sidste Parapof.	Sidste Hæmap.	Bækkenb.	Fingerled.		
	M.	M.										Mm.			
	2,150	0,445	74	14	5	22	31	24		59			3,8,5,3,1		
♀	2,120	0,435	75	14	1/1	54		25				75		{ Manubrium perforatum.	
♂	2,110	0,485	74	14/15	1/0	52				58	65		2,8,6,2,1		
♀	2,110	0,460	74	14	1/1	53				58	65		2,8,6,2,1		
♀	2,100	0,460	74	14/15	1/2	52				56	63	92	3,8,6,2,1	{ Manubrium perforatum.	
♀	1,560	0,365	74	16	3/3	5	19	32	24	52	58	65	40	2,9,7,4,2	{ Manubrium fissum.
	1,810	0,440	74	15	2/2	5	21	31		53	57	63	75	3,8,6,4,1	{ Manubrium fissum.
Efter Afbildn. i «Osteographie»			74	15			21	31	21	55	57	60-61	3,10,7,3,2	{ 28-41de Hvirvel uden Metapofyser.	

Flower har undersøgt en Række Skeletter af den ved Tasmaniens Kyst, omkring Ny-Holland og Ny-Zeeland forekommende Delfin-Form, som er bleven beskrevet under Navnene *D. novæzelandiæ* Gr., *D. Forsteri* Gr.; *D. fulvofasciatus* Hombr. & Jacqu. (hvortil vel endnu vil være at føje *D. tasmaniensis* Gerv.). Han var ikke istand til at skjelne dem fra den ved Europas Kyster forekommende Form, og han antager, at *D. Bairdii* Dall fra den nordlige Del af det stille Hav heller ikke er andet. Til *D. delphis* fører P. Gervais som Race: *Delphinus mediterraneus* Loche. Derimod holder Flower ude fra den typiske *D. delphis* 3 Former, der rigtignok kun ere kjendte hver af et enkelt Kranium; 1) *D. major*, opstillet paa en 523 Mm. lang Hovedskal med $\frac{46-46}{47-47}$ Tænder; 2) *D. janira*, mindre, med bredere Hoved, kortere Næb og 44 Tænder, formentlig identisk med *D. pomeegra* Owen fra Madras; og 3) *D. longirostris* Gerv. (non Gray) fra Malabarkysten; Snudedelen er her mere end dobbelt saa lang som Hjørnekassen, men Tændernes Antal ($\frac{55-55}{54-53}$) er ikke større end det kan være hos *D. delphis*²⁾.

Af Delphiner (i denne mere indskrænkede Betydning) har der foreligget mig i Samlingen 13 Kranier, uden de tilhørende øvrige Skeletdele; flere af dem ere dog mere eller

¹⁾ Jeg maa forstaa Sagen saaledes, at Tallene paa disse to Stykker ere ens, for saa vidt andet ikke udtrykkelig er bemærket.

²⁾ I «List of the specimens of Cetacea in the Zoological Department of the British Museum» (1885) henføres dettes *Delphini* til 5 Arter: 1) *D. delphis* (hvortil henføres *D. fulvofasciatus*, *Forsteri* og *novæzelandiæ*), 2) *D. janira*, 3) *D. pomeegra* (næppe forskjellig fra *D. janira* og formodentlig kun en lille Form af *D. delphis*), 4) *D. capensis* (mere langsnuget end nogen anden *Delphinus* i Samlingen med Undtagelse af den følgende) og 5) *D. major* (maaske identisk med *D. capensis*: «afviger kun fra *D. delphis* ved sin betydeligere Størrelse»). Med andre Ord: alle disse Formers Artsforskjellighed fra *D. delphis* er og bliver usikker, for ikke at sige: højst tvivlsom!

mindre defekte; kun 4 af dem bære Lokalitets-Angivelse: «Atlantehavet, ved Afrikas Kyst» (Nr. 10), «Spanske Sø» (Nr. 11), «Hollandske Kyst» (Nr. 12) og «Azorerne» (Nr. 16). Desuden har jeg for mig 11 Skeletter af hvilke dog de to ere defekte, idet de enten mangle Brystbenet og tildels Ribbenene eller Lemmerne; de 3 bære kun den almindelige Angivelse «Atlantehavet» (Nr. 2, 3 og 6); ét (Nr. 1) er i Novbr. 1865 fanget eller strandet ved Glatved Strand; for syvs Vedkommende er det opgivet, hvor de ere harpunerede i Atlantehavet, nemlig:

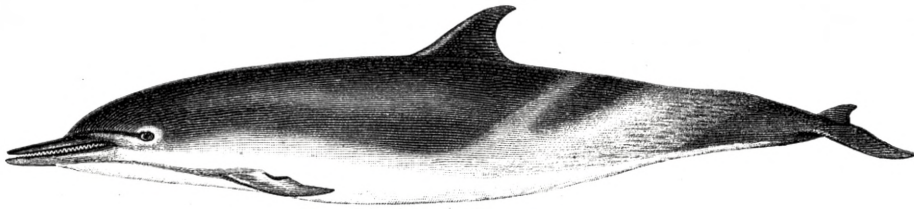
Nr. 4 paa 36° NB. og 140° VL.,	Nr. 21 paa 45°14 NB. og 16°4 VL.,
- 5 — 42°18 — - 12° — ,	- 22 — 44°25 — - 25°30 — ,
- 7 — 1/2° — - 32° — ,	- 23 Ud for Kanalen.
- 8 — 39° — - 12° — ,	

(To af Kapt. Andréa paa 34° SB. og 7°3 VL., og 35°38 SB. og 10° ØL. harpunerede Exemplarer kom desværre til Museet i Liverpool; jfr. nedenfor). Kun for 3 af disse Skeletter er Dyrets Kjøn angivet: Nr. 1 er af en Han, Nr. 3 og 5 af Hunner. Da der med Nr. 21 fulgte et Foster med samme Lokalitätsangivelse, er det rimeligvis dette Dyrs Foster, Nr. 21 altsaa ogsaa en Hun. Maal haves af Nr. 3 og 5, af Nr. 5 ogsaa en Skitse af Farvetegningen, som her er gjengivet i Træsnit; en fuldstændig Afbildning af Nr. 1 er, som anført, publiceret i «Vidensk. Meddel. fra den naturh. Foren.» for 1866. Det kan bemærkes, at denne Afbildning er af et forholdsvis ungt Dyr.

Jeg skal meddele de Maal, der ere opgivne, i Fod og Tommer:

Nr. 3:	Nr. 5:
Totallængden omtrent 5'	Totallængden 6'
Tykkelsen umiddelbart bagved Lufferne . . . 3' 1 1/2"	Fra Snudespidsen til Rygfinnens Begyndelse . . 2' 8"
— — — Rygfinnen . . . 2' 6 1/2"	- — - Luffens Udspring 1' 6"
Fra Rygfinnen til Halefinnen 2' 7"	- — - Øjet 1'
- Næsefuren - Rygfinnen 2' 3'	- — - Blæsegattet 1' 1/2"
- — - Luffen 1' 2"	- Kjønsaabningen til Gattet » 2"
Rygfinnens Længde ved dens Grund » 10"	- Gattet til Indsnittet i Halefinnen 1' 7"
Snudens Længde til Næsefuren » 5 1/4"	- Navlen til Kjønsaabningen 1' 1 1/2"
Fra Næsehulens Midte til Øjet » 8"	- Rygfinnen til Indsnittet i Halefinnen 2' 4"
Fra Gattet til Halefinnen 1' 8"	Kroppens Omfang foran Rygfinnen 2' 11 1/2"
Mellem Gattet og Kjønsaabningen » 2"	— — — Halefinnens Udspring . 1' 4"

Farvefordelingen hos dette Exemplar (Nr. 5) — i hvilket Reinhardt, ligesom i det under Nr. 5 opførte, mente at gjenkjende *Delphinus Walkeri* Gr. eller en meget nærstaaende Form — har jeg saa godt som muligt, efter den noget raa Skitse indtegnet i en Konturfigur af *D. delphis*. Det vil ses, at Ryggen var ensartet sort eller mørk, Bugen hvid, Siderne

graaagtige, Halefinnen og de nærmeste Dele af Halen ovenpaa atter ensartet mørke ligesom Ryggen. Men mellem disse to mørkere Partier laa der to Skraabælter, det forreste lysere graaligt med en mørk Plet i, det andet lysere med mørkere Skygninger. Omkring Øjet var der en hvid Plet; dog gik der fra dets Forrand en mørk, skarpt begrænset Stribe hen til Snuden og fra denne igjen en mørk Linie til Brystfinnens Udspring.

Imod Reinhardts Opfattelse af disse Individuer som «*D. Walkeri* Gr.» har jeg for saa vidt intet at indvende, som denne efter min Mening ikke er andet end *D. delphis*. Derimod maa jeg erklære mig mere uenig med ham, for saa vidt han havde opstillet et af de andre Skeletter (Nr. 7) i Museet som en egen Art under Navn af «*D. Hygomi*». Jeg nærer ingen Tvivl om, at samtlige 11 Skeletter og 13 Hovedskaller kun tilhøre en eneste Art, den gamle «*D. delphis*». Men jeg har trot det rigtigst lige over for disse Tvivl at meddele mine Maalinger og Tællinger af disse Stykker (S. 19 og 22-23) i en mere detailleret, tabellarisk Form end i andre lignende Tilfælde.

Prof. Flower har i sin citerede Afhandling om Delphinidernes Slægter og Arter ikke taget noget Hensyn til en lille Artikel af J. E. Gray i «Proc. Zool. Soc. 1865», «Description of three species of Dolphins in the free Museum of Liverpool». Gray meddeler deri, at Hr. Moore, Bestyrer af Museet i Liverpool, havde sendt ham til Undersøgelse tre Delfinskeletter, som vare forærede det nævnte Museum af en Kaptain Walker, Fører af Skibet «Trenton», som paa en Rejse fra Ostindien til Liverpool havde ikke alene «samlet» dem (∴ fanget Delfinerne) og bevaret «Knøglerne, Halerne og Brystfinnerne», men ogsaa udført Tegninger af Dyrene, alt som de bleve fangne. Disse Tegninger, ledsagede af Papmodeller af Rygfinnerne, havde Hr. Moore sendt til Dr. Gray tilligemed Skeletterne, og formindskede Kopier af dem ere optagne S. 736-38 i sidstnævntes Meddelelse. Men alt dette forholder sig noget anderledes: det er i Virkeligheden vor Kaptain A. F. Andréa, som har harpuneret, udmaalt og skeletteret disse Delfiner, udført Modellerne af Finnerne, skitseret Dyrenes Farvetegning og foræret det hele til ovennævnte Kaptain Walker, som tog ham og hans Mandskab ombord i sit Skib «Trenton», da dette traf Andréas Skib brændende i Lasten — en Kulladning — midt paa Atlanterhavet. Gray gjorde de tre ham foreliggende Skeletter, af hvilke de to tilhørte Slægten *Delphinus* (s. str.), det tredje *Clymene* (eller *Prodelphinus*, som vi nu kalde den), til tre nye Arter, idet han rigtignok udtaler, at de to ægte Delfiner havde

næsten aldeles ensartede Kranier, men vare meget(?) forskellige i Farvetegningen. Det er aabenbart denne Forskjel, som har bevæget ham til i dem at se to forskellige Arter, og han udbreder sig over, hvor ubesindigt man handler i at henføre Kranier fra alle Verdens Have til «*Delphinus delphis*», al den Stund disse to, i Kraniet saa ens og i Tegning saa forskellige, Delfiner vare fangne i faa Graders Afstand fra hinanden: nemlig paa 34° SB. og 7°3' VL., og paa 35°38' SB. og 10° ØL. Forskjellen i Farven indskrænker sig dog til, saavidt jeg kan forstaa, at den ene («*D. Moorii*») var sort paa hele Ryggen, Oversiden af Hovedet, Rygfinnen og Halefinnen, med en sort Brillefigur fra Øje til Øje langs Næsefuren, graa paa Overnæbet, langs Siderne af Krop og Hale og paa Lufferne, hvid paa Bugen til Mundspalten; hvorimod den anden («*D. Walkeri*»), ligeledes en Hun, havde et mere mørkegraat Parti indskudt mellem det sorte og graa paa Siderne af Bagkrop og Hale. Der udhæves tillige nogle ubetydelige Forskjelligheder i Formen af Skulderbladet og i Formen af Ganen, men der kan, efter hvad der nu vides om Variationen indenfor Arten *Delphinus delphis*, ikke være Tvivl om, at begge Exemplarer høre til denne Art. Jeg kan derfor indskrænke mig til at henvise til, hvad der ellers anføres om dem af Maal o. s. v. i Grays Meddelelse, og behøver ikke at dvæle videre ved dem her.

Det vil fremgaa af de S. 19 meddelte Maal af 24 Delfin-Hoveder, at der er nogen Variation i Hovedskallens Proportioner; Hjerne-kassens Længde, maalt fra Nakkeledknudernes Bagrand til en Linie mellem *incisuræ anteorbitales*, er saaledes i Almindelighed noget mindre end dens Brede mellem de mest fremspringende Dele af Kindbue-Udvæxterne; men Forskjellen er højst 10—13 Mm., og ikke sjælden er der ingen; eller — i 4 Tilfælde (Nr. 10 og 17, 22 og 23) — er Længden endog større (2—12 Mm.) end Bredden, saa at Hjerne-kassen faar en mere langstrakt Form, der dog ikke er meget iøjnefaldende. Jo større Dyret er, desto længere er i Regelen forholdsvis Hovedskallens Snudedel. Plovbenet er i Almindelighed synligt som en ganske fin Bensplint paa Hovedets Underside i en Strækning, der omtrent svarer til den, som indtages af en halv Snes (6—13) Tænder, gennemsnitlig omtrent fra den 16de til den 27de bagfra; i enkelte Tilfælde synes det at være helt skjult. Variationen i Snudedelens Brede er ikke meget kjendelig, derimod nok, at den af Mellemkjævebenene dannede Ryg snart kan være mere høj og hvælvet, snart mere plan. De individuelle Forskjelligheder i Henseende til Ganekjølens Form ere lige saa store som de, man ser paa Afbildningerne i «*Ostéogr. d. Cétacés*», pl. XXXIX af *D. delphis*, «*tasmaniensis*» og «*fulvofasciatus*». Snart ere Næsebenene adskilte ved et større Mellemrum fra Nakkekammen, snart ere de, saa at sige, knyttede umiddelbart op til denne ved forbenet Binde-væv. Afstanden fra *incisuræ anteorbitales* til den bageste Tand er næsten altid mere end Snudedelens (Næbets) halve Brede ved dens Grund, mellem hine «*incisuræ*». Tændernes Antal er det ikke altid let at angive med fuldstændig Skarphed, fordi de forreste i Overmunden (c. 6) og i Undermunden (c. 4) paa hver Side ere meget smaa, skjulte i Gummerne,

Udmaalinger af 24 Hoveder af *Delphinus delphis* L.

Nr. og Kjø.	Hele Hovedskallens Længde fra Nakkedkn. til Snudespids.	Hovedskallens Brede over Kindbuegrenene.	Forhold mellem Totallængden og Brede.	Hjerne-kassens Lgd. til en Linie mell. Indsnitt.	Forholdet mell. denne og Totall.	Snudens Længde fra Indsnittene.	Forholdet mell. Hovedskallens og Snudens Lgd.	Forholdet mell. Hjerne-kassens og Snudens Lgd.	Snudens Brede ved Grunden mell. Indsnitt.	Forholdet mell. Snudens Længde og største Brede.	Afstand fra Indsnitt. til sidste Overkjævetand	
	Mm.	Mm.		Mm.		Mm.			Mm.		Mm.	
22	470	175	1 : 2,7	177	1 : 2,7	289	1 : 1,6	1 : 1,6	90	1 : 3,2	51	{ Atlanterhavet. 44°25' NB. 25°30' VL.
2	454	183	1 : 2,5	173	1 : 2,6	284	1 : 1,6	1 : 1,6	92	1 : 3,1	54	Atlanterhavet.
4	454	180	1 : 2,5	170	1 : 2,7	290	1 : 1,6	1 : 1,7	89	1 : 3,3	53	{ Atlanterhavet, 36° NB. 190° VL.
16	450	175	1 : 2,6	172	1 : 2,6	284	1 : 1,6	1 : 1,7	90	1 : 3,1	52	Azorerne.
15	450	176	1 : 2,6	176	1 : 2,6	280	1 : 1,6	1 : 1,6	91	1 : 3,1	47	
28	450	174	1 : 2,6	172	1 : 2,6	283	1 : 1,6	1 : 1,6	93	1 : 3	57	
21	450	185	1 : 2,4	178	1 : 2,5	275	1 : 1,7	1 : 1,6	91	1 : 3	51	45°14' NB. 16°4' VL.
6	440	178	1 : 2,5	173	1 : 2,5	271	1 : 1,6	1 : 1,6	88	1 : 3,1	54	Atlanterhavet.
8	434	175	1 : 2,5	170	1 : 2,6	273	1 : 1,6	1 : 1,6	85	1 : 3,2	47	{ Atlanterhavet, 39° NB. 12° VL.
7	432	176	1 : 2,5	168	1 : 2,5	268	1 : 1,6	1 : 1,6	87	1 : 3,1	47	{ Atlanterhavet, 42° NB. 32° VL.
18	430	175	1 : 2,5	175	1 : 2,5	265	1 : 1,6	1 : 1,5	85	1 : 3,2	41	
17	424	174	1 : 2,4	178	1 : 2,4	257	1 : 1,7	1 : 1,4	90	1 : 2,9	46	
11	424	180	1 : 2,4	168	1 : 2,5	264	1 : 1,6	1 : 1,6	90	1 : 2,9	59	Spanske Sø.
10	420	163	1 : 2,6	170	1 : 2,5	253	1 : 1,7	1 : 1,5	86	1 : 2,9	49	{ Atlanterhavet udfor Afrikas Kyst.
3 (♀)	420	170	1 : 2,5	167	1 : 2,5	256	1 : 1,6	1 : 1,5	86	1 : 3	45	Atlanterhavet.
29	420	178	1 : 2,4	172	1 : 2,4	260	1 : 1,6	1 : 1,5	95	1 : 2,7	60	
13	—	145	—	—	—	200	—	—	70	1 : 2,9	42	(Defekt.)
9	415	173	1 : 2,4	165	1 : 2,5	255	1 : 1,6	1 : 1,5	90	1 : 2,8	53	
1 (♂)	410	172	1 : 2,4	170	1 : 2,4	246	1 : 1,7	1 : 1,5	82	1 : 3	44	Glatved Strand.
5 (♀)	410	175	1 : 2,3	162	1 : 2,5	254	1 : 1,6	1 : 1,6	85	1 : 3	46	{ Atlanterhavet, 42° 18' NB. 12° VL.
14	407	170	1 : 2,4	170	1 : 2,4	240	1 : 1,7	1 : 1,4	83	1 : 2,9	45	
23	390	168	1 : 2,3	170	1 : 2,3	234	1 : 1,7	1 : 1,4	87	1 : 2,7	44	Udfor Kanalen.
12	385	160	1 : 2,4	159	1 : 2,4	253	1 : 1,7	1 : 1,4	81	1 : 2,9	45	Hollandske Kyst.
30	380	162	1 : 2,5	157	1 : 2,4	223	1 : 1,7	1 : 1,4	77	1 : 2,9	40	

og derfor ofte gaa tabt ved en mindre forsigtig Behandling; det opgives derfor ofte for lavt. Exempler paa, hvad jeg efter nøje Prøvelse anser for fuldstændige Tandformler, der ikke kunne mangle meget i Nøjagtighed, ere:

$$\frac{49-49}{43-43}, \frac{46-47}{46-45}, \frac{45-46}{45-44}, \frac{49-48}{49-48}, \frac{50-50}{46-46}, \frac{47-48}{47-49}, \frac{51-50}{49-47}, \frac{51-52}{49-50}, \frac{55-55}{49-50}, \frac{?}{54-52} \frac{?}{?} 1).$$

Variationen er altsaa ikke ubetydelig, fra $\frac{45}{43}$ til $\frac{55}{54}$; i Almindelighed er der lidt færre Tænder i Undermundens end i Overmundens; men det modsatte Tilfælde kan ogsaa forefalde, f. Ex. $\frac{46}{50}$, naar Mellemkjæven viser sig tandløs. Tændernes Højde over Kjæverne varierer fra 8 til 10 Mm., og der gaar hos de større 5—5 $\frac{1}{2}$, hos de mindre 6—7 $\frac{1}{2}$ paa en dansk Tomme; endelig kan anføres, at Overkjævens Tandrækker gaa saa meget længere tilbage end Underkjævens, at der sidder fra 1—6 Overtænder bagved den sidste Undertand.

Intet af vore Skeletter er af ret gamle Dyr; Hvirvelenderne (Epifyserne) ere i al Fald frie, selv paa de største af dem. Hvirvlernes samlede Antal kan variere fra 74 til 76, af hvilke den sidste i Almindelighed dog kun repræsenteres af en yderst lille Benknort. Brysthvirvlernes og Ribbensparrenes Antal er 14 eller 15; i Regelen er det sidste eller endog de to sidste Par — dette er f. Ex. Tilfældet paa et af de Skeletter, hvor der var 15 i alt — løse og mere eller mindre rudimentære²⁾. Lændehvirvlernes Antal, bestemt paa den sædvanlige Maade, varierer efter Tabellen (S. 22-23) fra 17—21, Halehvirvlernes fra 33 til 35; dog ere disse Tal jo ikke at stole paa, da det allerførreste lille Par Nedrebuer kan mangle — det vil sige, være overset ved Præparationen eller ikke være forbenet — uden at savnes. Nedrebuerne (Hæmapofysernes) Antal varierer tilsyneladende fra 17—22—27; men de lavere af disse Talangivelser hidrøre fra, at de sidste — i Halefinnen — ere gaaede tabt ved Præparationen. Det første Par af de større Karkanaler, som gjennemgaa Parapofyserne ved deres Grund i en Del af Haleregionen, findes omtrent paa den 53de (52—55de) Hvirvel, den sidste Tværtap omtrent paa den 56de (55—58de), den sidste Ørebue omtrent paa den 62de (61—64de Hvirvel. I flere Tilfælde er det iagttaget, ligesom hos andre Tandhvaler, at denne lodrette Karkanal, der første Gang optræder f. Ex. paa den 53de Hvirvel, er meget tydelig paa den ene Side, men paa den anden endnu er meget fin eller mangler aldeles, og at to lige udviklede *foramina perforantia* først optræde paa den følgende Hvirvel.

Regelen er, at de 5 første Par Ribben have baade Hals og Hoved, altsaa dobbelt Ledforbindelse med Rygraden; paa 3 Skeletter var dette dog kun Tilfældet med de 4 første, paa et fjerde, det næstmindste af dem alle, endog kun med de 3 første! paa det

¹⁾ P. Fischer fandt følgende Tal:

$$\frac{39-39}{43-42}, \frac{42-42}{46-45}, \frac{47-44}{48-50}, \frac{47-48}{43-43}, \frac{48-48}{46-45}, \frac{48-49}{47-47}, \frac{48-48}{48-48}, \frac{49-48}{50-49}, \frac{50-48}{47-48}, \frac{53-53}{49-51}.$$

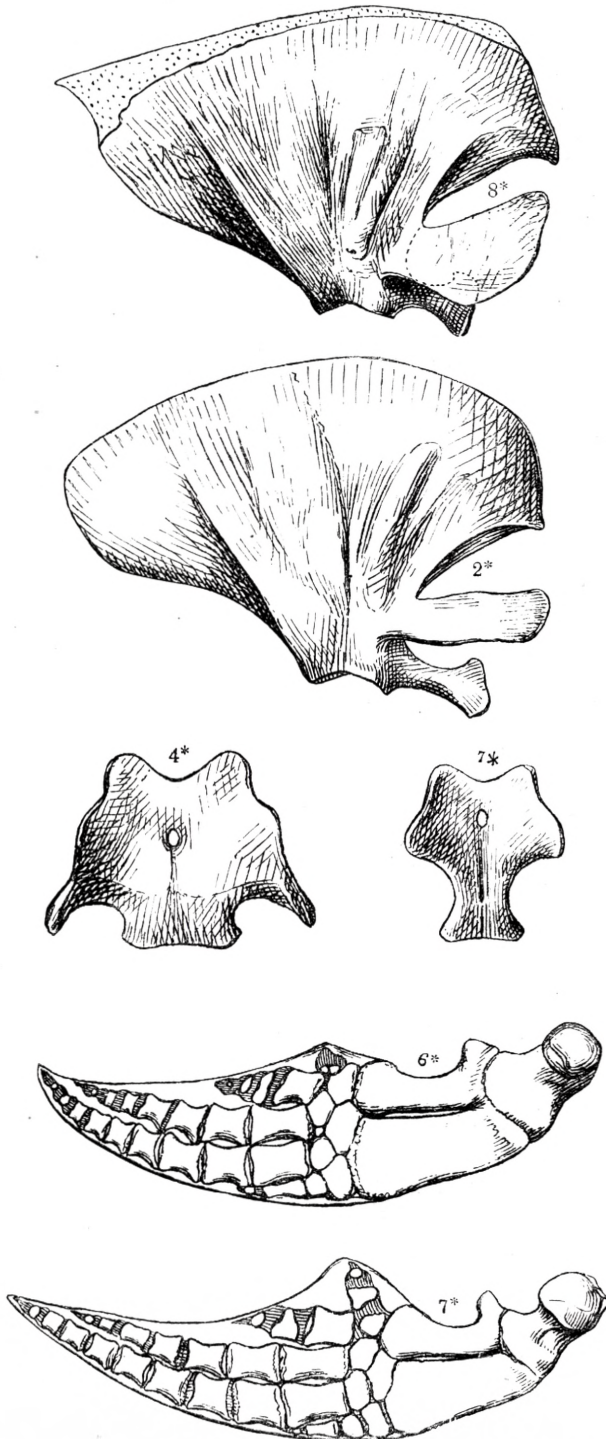
²⁾ Efter P. Fischer kan dette endog være Tilfældet med 3 Par og det hele Tal af Ribbenspar stige til 16.

mindste og yngste i hele Rækken derimod med 5, som sædvanligt. Et Skelet optræder endog med 6 slige fuldt udviklede Ribben! Om der er flere eller færre Par med dobbelt Ledforbindelse retter sig altsaa ikke egentlig efter Størrelsen. Første Par Ribben er altid bredt, men som man vil se af Tabellen (S. 22-23), i meget forskjellig Grad, uafhængigt af Dyrets Størrelse. Paafaldende bredt, udviklet nedadtil paa en egen Maade, er det netop paa et af vore mindste Skeletter (Nr. 5). Der er i det Hele, med Hensyn til Skelettets hele Karakter som spinklere eller svagere nogen, som det synes aldeles individuel, Forskjellighed, der næppe kan føres tilbage til Alders- eller Kjønsforskjel alene; et af de større foreliggende Skeletter (Nr. 2) udmærker sig dog netop ved kraftigere Bygning og massivere Former. De længste Hvirveltorne (Torntappe) ere saa lange som $4\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{2}$ Hvirvler af samme Rygradsregion, de længste Tværtappe som $3\frac{1}{2}$ —4 Hvirvler. Der mangler altid Metapofyser i en vis Del af Rygraden, men denne Del kan, som det vil ses af Tabellen, have en meget forskjellig Udstrækning, der heller ikke lader sig bringe i noget bestemt Forhold til Dyrets Størrelse; aldeles stole paa Tallene kan man dog heller ikke i denne Henseende, da Metapofyserne, naar de ere bruskede, let blive ukjendelige eller gaa helt tabt paa det præparerede Skelet, og det er derfor især paa yngre Skeletter ikke let at afgjøre i mange Tilfælde, om man skal frakjende en Hvirvel Metapofyser eller ikke. Brysthvirvlernes Metapofyser — de største af den hele Række — vise derhos stor individuel Forskjel i Udvikling og Retning: mere forefter (vandret) eller mere skraat op efter. Undertiden have Tværtappene af de (5) forreste Halehvirvler ud imod Enden en Antydning til en lille, mere eller mindre tydelig, fortil rettet Udvæxt; det Skelet, paa hvilket dette er Tilfældet (Nr. 6), hører dog snarere til de mindre end til de større. Undertiden ere de to første i Midtlinien ikke sammenvoxne Nedrebuer sammenvoxne med hinanden indbyrdes, og i et enkelt Tilfælde udstrakte denne abnorme Sammenvoxning — som ogsaa findes hos andre Delfinformer — sig til alle de 4 første Par, saaledes, at de paa denne Maade fremkomne to lodrette Benplader ikke vare sammenvoxne i Midtlinien forneden. Første Halshvirvels Torntap kan være kortere eller længere, ofte mere eller mindre spaltet i Spidsen; anden Hvirvels Tværtap var forholdsvis bedst udviklet paa nogle af de større Skeletter. I et enkelt Tilfælde var den tredje Hvirvels Bue dragen med ind i de to førstes Sammenvoxning; ifølge Gervais kan dette endog undertiden være Tilfældet med fjerde. Andre individuelle Uregelmæssigheder ere, at 7de Halshvirvel er sammenvoxen eller nøje forbunden med første Brysthvirvel, eller at der optræder skjæve Foreninger af Halshvirvlers Halvbuer, saaledes f. Ex. at venstre 5te og højre 6te voxer sammen, udelukkende deres respektive Halvdele fra den for dem naturlige Forening. Bækkenbenene ere — vistnok paa Grund af deres Lidenhed — kun tilstede paa et af Skeletterne (Nr. 5); deres Længde dér er kun $\frac{2}{3}$ af Brystben-Haandtagets Brede.

Nr. og Kjønn.	Skelettets hele Længde.	Hovedskallens Længde.	Forholdet mellem begge.	Hvirvler ialt.	Par Ribben.	Deraf rudimentære.	Ribben med Hals og Hoved.	Lændehvirvler.	Halehvirvler.	Nedrebner.	Første Karkanal i Parapof. p. Hv. N.	Sidste tydelige Parapofse p. Hv. N.	Sidste tydelige Neura-pofyse p. Hv. N.	Ingen Metapofyser paa Hvirvlerne N.
	M.	M												
2	1,950	0,454	1 : 4,3	76	14		5	21	34	26	52/53	57	62	30—42
4	1,950	0,454	1 : 4,3	74	15	2/2	5	19	33	25	52	56	62	33—40
8	1,880	0,434	1 : 4,3	75	14	1/1	4	20	34	24	53/54	57	62	34—36
7	1,850	0,432	1 : 4,3	76	14		5	21	34	27	54/55	58	65	28—48
3 ♀	1,830	0,420	1 : 4,4	74	15	1/1	5	17	35	24	51	55/56	61	26—42
6	1,830	0,440	1 : 4,2	74	15	1/	4	19	33	24	52	57/58	63	29—40
21 ♀	1,810	0,450	1 : 4,0	74	15	2/1 ?	4	20	32	17	53/54	56	60	27—42
22	1,750	0,470	1 : 3,7	75	15	1/1	6	21	32	21	52/53	56	62	29—39
5 ♀	1,750	0,410	1 : 4,3	75	14—15	1/1	5	19	34	27	53	56	61	33—40
1 ♂	1,640	0,410	1 : 4,6	74	14	1/1	3	20	33	22	53	56	61	27—43
23	1,570	0,390	1 : 4,0	74	14 ?	?	5	21	32	19	52/53	57	62	34—39

11 Skeletter af *Delphinus delphis* L.

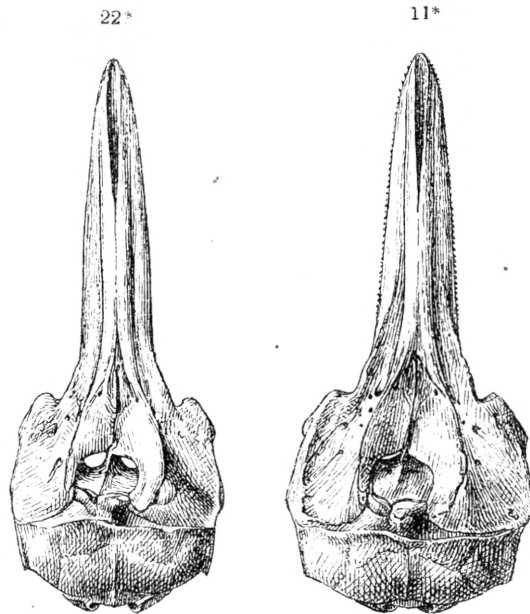
Altsaa Hvirvler uden Metapofyser.	Breden af manubrium sterni.	Breden af første Ribben.	Luffernes Længde.	i Forhold til hele Skelettets Længde.	Armen alene.	Haanden alene.	Forskjellen.	Fingerled.	
	Mm.	Mm.	Mm.		Mm.	Mm.	Mm.		
13	103	23	282	1 : 6,9	130	162	32	$\frac{2, 8, 7, 3, 1}{2, 7?, ?, 3, 2}$	Hul i Brystbenet (manubrium).
8	108	22	265	1 : 7,4	125	154	29	$\frac{2, 9, 7, 4, 2}{3, 9, 7, 4, 2}$	Hul i Brystbenet (manubrium).
3	98	17	274	1 : 6,9	122	160	38	$\frac{3, 8, 7, 3, 2}{}$	
21	65	16	247	1 : 7,5	102	160	58	$\frac{2, 9, 6?, 3, 2}{2, 9, 6, 2, 2}$	Manubrium næsten uden Udvæxter.
17	88	17	274	1 : 6,7	121	163	42	$\frac{2, 9, 7, 3, 2}{1, 8, 7, 4, 2}$	Manubrium spaltet.
12	93	20	240	1 : 7,2	120	140	20	$\frac{3, 8, 7, 3, 1}{2, 7?, ?, 3, 1}$	
16	93	20	260	1 : 7,0	118	152	24	$\frac{3, 8, 7, 2?, 1?}{2, 9, 7, 2?, 1?}$	Hul i Manubrium.
11	92	22	—	—	—	—	—	—	(Mangler Lemmerne).
8	90	30	250	1 : 7,0	114	148	34	$\frac{3, 9, 7, 3, 2}{3, 9, 7, 3, 1}$	Hul i Manubrium sterni. Bækkenben 62 Mm.
17	85	18	238	1 : 6,9	110	134	24	$\frac{2, 9, 6, 4, 1}{3, 9, 7, 3, 1}$	Udvæxterne paa Manubrium sterni lidet udviklede, bruskede.
6	—	20	220	1 : 7,1	111	123	12	$\frac{3, 8, 6, 3, 1}{3, 8, 6, 3, 1}$	(Mangler Brystben).

Skulderbladets Udvæxt (*acromion*) er i Almindelighed forholdsvis bred og bøjet op efter under en spids Vinkel med *spina scapulae*, men kan undtagelsesvis være paa-faldende smal og langstrakt. Ravn-næbsudvæxten er ikke sjælden noget udvidet, næsten hamat, mod Enden. Brystbenets Haandtag er ofte gjennemboret af et lille Hul, i et enkelt Tilfælde spaltet fortil; dets Brede er meget forskjellig; i Regelen har det to stærke, skraat bagud rettede Udvæxter, men disse kunne ogsaa næsten helt mangle, eller rettere være helt bruske, og *manubrium sterni* synes da smallere end det ellers vilde være. (Jeg meddeler her Skitser af et Par Skulderblade og Brystbens-Haandtag for at oplyse disse individuelle Variationer.) Luffernes Længde er ligeledes, saa vidt man kan dømme derom af de tørre Skeletter, meget variabel i Forhold til Skelettets samlede Længde; den samme Variation findes i Forholdet mellem Haand og Arm. Man skulde næsten formode, at der maatte kunne skjelnes mellem en langluffet og en kortluffet Race, naar man ser Forholdet mellem Forlemmets (Luffens) og hele Legemets Længde variere fra 1:6,7 til 1:7,5; men en Grænse kan ikke drages. (Jeg vedføjer Skitser af to af de Tilfælde, hvor Forskjellen paa Haandens Længde i Forhold til Armen

er størst). Foruden de 5 typiske Haand-
 rodknogler kan der i enkelte Tilfælde —
 som hos andre Tandhvaler — optræde
 en sjette, som da hos ældre Dyr kan
 voxe sammen med de tilstødende paa hver
 Side. Fingerleddenes Antal kan sættes
 til I: 2—3; II: 8—9; III: (6—)7; IV: 3
 (—4); V: 1—2; men det maa herved
 erindres, at det sidste Led i hver Finger
 kun er en lille Knort, der kan være mere
 udviklet hos et Individ end hos et andet
 og desuden have det Uheld at forsvinde
 under Præparationen.

Det nægtes ikke, at disse Varia-
 tioner, saa at sige i alle mulige Forhold,
 ere forholdsviis store — langt større end
 jeg paa Forhaand ventede dem; men intet
 Steds finder jeg Holdepunkter for en Arts-
 adskillelse. Jeg maa derfor ganske slutte mig til de af P. Fischer og Flower repræsen-
 terede Anskuelser og erklære mig ude af Stand til at skjelne Arter mellem de foreliggende
 Delfiner i indskrænket Betydning. Mest hælder jeg til den Antagelse, at der overhovedet
 kun kjendes 1 Art af Slægten *Delphinus* s. str. Til Oplysning om Variationen i Hoved-
 skallens Fysionomi hidsættes Afbildninger af to eksempelvis valgte Stykker; Tallene referere
 sig ligesom ved Figurerne S. 24 til de Nummere, hvorunder de ere opførte S. 19.

III.

Af Slægten *Prodelphinus* Gerv., der tidligere benævnedes *Clymene* eller *Clymenia*
 Gray — hvilke Navne imidlertid maatte opgives, da de for længe siden have faaet fast
 Anvendelse i andre Klasser af Dyreriget — har der været opstillet en stor Mængde Arter,
 som opregnes af Prof. H. W. Flower i hans Afhandling om Delfinslægterne i «Proc. Zool.
 Soc. 1883» S. 512; deres Tal kan endnu forøges med den i det foregaaende berørte
C. punctata Gr. (Proc. Zool. Soc. 1865 p. 738) samt med A. W. Malm's *C. Burmeisteri*¹⁾.

¹⁾ Hvaldjur i Sveriges Museer år 1869. (Kgl. Sv. Akad. Handl. IX, 2, 1871). Flower har desværre
 ikke kjendt eller benyttet dette vigtige Arbejde, da han udarbejdede sin ovennævnte Afhand-
 Vidensk. Selsk. Skr., 6. Række, naturvidensk. og mathem. Afd. V. 1.

Det er i Regelen mindre Delfiner, der kun afvige fra *Delphinus* (*Eudelphinus* Gerv.) ved at mangle Ganefurerne, og ved at Mellemkjævebenene ikke ere sammenvoxne. Slægtens Grænser ere maaske endnu lidt usikre, forsaavidt som Slægten *Sotalia* — efter hvad Flower oplyser i «List of the specimens of Cetacea in the zoological department in the British Museum» (1885) — ikke altid har den Adskillelse eller Divergens af Ganevingebenene, som skulde karakterisere den; ved Tændernes betydeligere Størrelse og Hvirvlernes ringere Antal vil denne Slægt dog altid kunne holdes ude fra *Prodelphinus*. Vanskeligere er det maaske at drage Grænsen mellem *Prodelphinus* og *Lagenorhynchus*, til hvilken sidste Former med forholdsvis kort Snude og talrige Hvirvler synes at maatte kunne danne en ganske jævn Overgang. *Lagenorhynchus clancula* har saaledes ifølge Malm (l. c.) 71 Hvirvler, altsaa færre end de fleste Prodelphiner, af hvilke der paa den anden Side i det mindste er én Art, som kan have 81. Værre er det, at der synes at være en Delfinform uden Rygfinne²⁾, som i øvrigt har alle Prodelphinernes Karakterer. Jeg har imidlertid ingen Grund til at antage, at noget af de Skeletter, som have foreligget mig, har tilhørt en rygfinneløs Delfin; om adskillige af dem foreligger der Oplysninger om det modsatte.

Efter det nys omtalte Katalog af H. W. Flower ejede «British Museum» i 1885 32 Kranier af denne Slægt, men kun et eneste Skelet af et ungt Dyr. I andre Museer har Flower imidlertid kunnet hente Oplysning om 3 Skeletter, hos hvilke Hvirveltallet kun varierede fra 73—76 (eller 78?, som der siges i P. Z. S. 1883, S. 512). Jeg har forsaavidt været heldigere stillet, som vort Museum ejer ikke mindre end 19 Skeletter (af hvilke nogle dog ikke ere aldeles fuldstændige) og desuden 10 Hovedskaller af denne Slægt. Med nogle faa Undtagelser, der ville blive nævnte i det følgende, ere disse Delfiner harpunerede i Atlanterhavet, især i dettes varmeste Strøg. Om 8 af dem foreligger der Oplysninger om Kjønnet, og ligeledes for 8 af dem ledsagede Kaptejn Andréa Indsendelsen af Skelettet med Oplysninger om Farvefordelingen hos det frisk fangede Dyr samt med nøjagtige Udmaalinger, der ville blive gjengivne i det følgende. Da de mange i Literaturen opstillede Arter for den allerstørste Del ere baserede paa Kranier, maatte det synes muligt ved Hjælp af vort Museums Skeletter at karakterisere Arterne bedre og fuldstændigere end hidtil er sket — takket være den Ihærdighed, hvormed Andréa, Hygom, Corneliussen og Hits have harpuneret disse Smaaspringere paa deres Rejser, præpareret deres Skeletter, udmaalt dem o. s. v. — og derved at give dette Afsnit af Cetologien den fastere

ling. Jeg henleder saa meget hellere her Opmærksomheden paa det, som jeg selv ikke har havt megen Anledning til at citere det, dels fordi Forfatteren indtager et andet Standpunkt i Henseende til Artsspørgsmaalet hos Delfinerne, dels fordi jeg her i det væsentlige vil holde mig til hvad der her fra Museet kan oplyses.

²⁾ Jfr. om denne Delfinform — *Delphinapterus leucorhamphus* Péron, som den vel bør hedde — om hvis Skelet intet var Flower bekendt, de af Malm l. c. p. 66 meddelte Oplysninger om Hvirveltallet (84), der er større end det kjendes hos nogen *Prodelphinus*.

Grundvold, som det hidtil har savnet. Men selv om man kan paa det foreliggende Materiale af Skeletter skjelne mellem flere Arter, er Vanskeligheden ikke dermed overvunden; det gjælder da om, fornemmelig efter Kranierne, at henføre de saaledes udredte Arter til de opstillede. Det følgende vil vise, hvor vidt jeg i denne Henseende er naat et lille Skridt fremad. Men jeg vil ikke undlade at udtale, at dette tredje Afsnit af mit Arbejde tør jeg selv ikke betegne som andet end en ordnet Materialsamling; dets Substrat vil blive tilbage i Museet og kunne benyttes af tilkommende Monografer.

Flower har i sin Afhandling af 1883 samlet de beskrevne Arter under 4 Typer; i sin «List» af 1885 opfører han dog British Museums Prodelphin-Kranier under 7 Arter: 1) *P. obscurus* Gr. (under hvilken med Tvivl *Electra thicola* Gr.); 2) *P. euphrosyne* Gr. (= *euphrosynoides*, *styx*, *dorides* Gr. og *tethyos* Gerv.); 3) *P. doris* (= *D. clymene* Gr.); 4) *attenuatus* Gr. (= *capensis* Gr.; men at drage Grænsen mellem denne og foregaaende betegnes saa at sige som en Umulighed); 5) *P. alope*; 6) *P. microps* og 7) *P. longirostris* (= *stenorhynchus* Gr.); men det siges udtrykkelig, at de to sidste rimeligvis ere en og samme Art. Der antydes derved altsaa en Reduktion fra 7 til 5 Arter eller Typer. Jeg har ment foreløbig at maatte skjelne mellem 11 Arter; jeg var egentlig ikke forberedt paa dette Resultat, da jeg paa et Materiale af 11 Skeletter af ægte *Delphini* havde været ude af Stand til at skjelne mellem flere Arter, og der ikke paa Forhaand var Grund til at vente en mindre individuel Variation eller en mindre hyppig Optræden af de enkelte Arter i Slægten *Prodelphinus*. Maaske vilde ogsaa et større Materiale have bragt mig til at slaa noget af det sammen, som jeg her har adskilt. Fejler jeg ikke, er *Prodelphinus* dog, naar alt kommer til alt, en artrig Slægt med ringe Variation i det ydre; og der maa vistnok indsamles et endnu meget større Materiale af Skeletter, Tegninger, Maal o. s. v., førend der kan være lagt en sikker Grundvold for Artsopfattelsen. Nærværende Afsnit er, som alt antydet, kun et Skridt i denne Retning, et Forarbejde.

De Forhold, hvori de foreliggende Skeletter og Kranier vise Variationer, disse være nu individuelle, afhængige af Alder og Kjøen eller af specifik Natur, vil det være rigtigt her at omtale under ét; at det til Dels bliver en Gjentagelse af, hvad der om de tidligere omtalte Slægter er bemærket, vil ikke kunne undgaas.

Størrelsen vexler fra 2,210 M. til 1,265 M. fra Overkjævens Spidse til Indsnittet i Halefinnen; Kraniernes Længde fra det samme Punkt til Nakkeledknuderne (inclusive) fra 0,157 M. til 0,350; men dette Minimum er af et ikke udvoxet Dyr. Det vil vise sig, at Hovedet tilnærmelsesvis opnaar sin fulde Størrelse forholdsvis tidligt, saa at Forholdet mellem Hovedets og hele Legemets Længde kan variere ikke saa lidt — til Dels dog maaske fordi Hvirvellegemernes Mellembuske ved deres Indtørring fremkalde en stærkere Forkortning af Rygraden jo yngre Dyret er.

Hvirveltallet vexler i det mindste fra 70 til 81. At det skulde være aldeles

konstant indenfor Arten, kunde selvfølgelig ikke ventes, ja man skulde snarest tro, at det var temmelig ligegyldigt, om der udvikledes flere eller færre rudimentære Hvirvler i den af Halefinnen støttede sidste Del af Rygraden. Hos Slægten *Delphinus* (s. str.) finde vi jo ogsaa en Variation af 4 Hvirvler indenfor samme Art. I Slægten *Prodelphinus* har jeg indenfor samme Art kunnet paavise en Variation af 74—75, af 76—79 eller af 79—81; paa den anden Side have alle 4 Skeletter af *P. doris* (den eneste Art, af hvilken der foreligger en større Række) 70. Saa vidt min Erfaring gaar, er Hvirveltallet altsaa i denne Slægt forholdsvis dog ret konstant og afgiver et af de bedste Midler, som haves, til at afstikke Grænser mellem Arter, der i øvrigt staa hinanden nær. — Jo talrigere Hvirvlerne ere, desto længere tilbage rykker i det hele det Sted, hvor de første tydelige lodrette, perforerende Karkanaler optræde i Haleregionen, og forsaavidt kan det benyttes som Artskarakter, om dette finder Sted paa den 48—49de, 50—51de, 51—52de eller 53de, 54—55de, 55—56de, 57—58de eller 58—59de Hvirvel; men der er dog herved at erindre, at dels er dette Forhold ikke aldeles konstant, men underkastet nogen individuel Variation, der i det mindste hos *P. tethys* viser sig at være ret betydelig (se det nærmere under denne Art); dels retter det sig jo saa temmelig efter det samlede Hvirveltal, er saa at sige en Funktion af dette; og endelig er det ikke sjældent, at de omtalte Kanaler vise sig en eller endog to Hvirvler tidligere paa den ene Side end paa den anden, eller at de allerede paa en eller flere umiddelbart forudgaaende Hvirvler ere tydelige, om end meget mindre end paa de følgende. Paa lignende Maade flytter den sidste tydelige Tværtap (Parapofyse) eller øvre Torntap (Neurapofyse) sig tilbage, naar Hvirvlernes Antal forøges, hvorved dog er at bemærke, at deres Utydelighed paa de sidste Hvirvler, paa hvilke de overhovedet kunne optræde, kan hidrøre fra Individets Ungdom. Man vil dog finde, at der i denne Henseende ofte er en paa-faldende Overensstemmelse mellem de til samme Art henførte Skeletter, f. Ex. mellem de 4 af *P. doris*, de to af *P. euphrosyne* o. s. v. Hæmapofysernes Antal er vistnok ogsaa underkastet nogen Variation af samme Grund, men om der paa Tabellerne er opført flere eller færre af dem, er aabenbart nok saa meget afhængigt af Præparationen. Undertiden sér man de første to eller tre Par sammenvoxne med hinanden efter Længden, men dette er øjensynlig noget rent individuelt. Om flere eller færre Lændehvirvler ere uden Metapofyser, derpaa ligger der vistnok ogsaa kun liden Magt; et ældre vel præpareret Skelet vil vise færre, et yngre og tilmed maaske mindre omhyggeligt behandlet tilsyneladende flere slige Hvirvler. Der kan være stor Forskjel paa Hvirvelapofysernes Styrke, relative Brede, Form, til Dels ogsaa paa deres Retning; men hvor tilbøjelig man end paa Forhaand kan være til at lægge en hel Del Betydning i det forskjellige Fysionomi, som Skelettet derved faar, opdager man dog snart, at forsaavidt der ikke deri er noget individuelt, eller det muligvis paavirkes af Kjønsskjellen, er det et Forhold, paa hvilket Alderen øver stor Indflydelse. Det samme gjælder om Ribbenenes Styrke, for hvilken Bredden af første Par giver et

bekveemt Udtryk. Variationen i Ribbenenes Antal er sjældent stor, og den er maaske endda mindre end den synes, da Rækken gjerne ender med et eller to rudimentære, «svævende» Ribben paa hver Side, og disse ofte ere gaaede tabt under Præparationen. Antallet af de forreste Ribbenspar, som have dobbelt Forbindelse med Brysthvirvlerne, baade ved *capita* og *tubercula costarum*, varierer indenfor Slægten fra 3 til 6; at det indenfor Arten kan variere fra 4 til 5, ses bedst deraf, at man kan træffe det ene af disse Tal paa højre, det andet paa venstre Side af samme Delfin; men det kan ogsaa indenfor Arten variere fra 5 til 6, ja Erfaringen viser hos *P. doris* samme Variation, fra 4 til 6, som vi fandt hos *D. delphis*. 3 har jeg kun fundet i et eneste Tilfælde, hos det gamle Skelet af *P. tethyos*; men det er aabenbart noget individuelt, thi hos et yngre Skelet af samme Art finder jeg 5, og der foreligger i Literaturen en Angivelse af 4.

Forholdet mellem Længden af Brystbenet og Bredden mellem Apofyserne af dets *Manubrium* har vistnok ikke stor Betydning; Længden vil til Dels bero paa, om det fjerde Stykke er forbenet, og dette igjen paa Alderen. Om Hullet i *Manubrium sterni* er lukket eller ikke, synes ligeledes at være uden Betydning. Skulderbladet er hos yngre og mindre Delfiner mere kort, hos ældre og større mere langstrakt, hvilket vistnok er afhængigt af Dyrets Alder og hele Udvikling eller mere direkte, af om mere eller mindre af dets øvre Randbrusk, der forlænger sig skraat bagud og opefter, er ved Forbening optaget i selve *Scapula*. *Acromion* er altid kort og bredt, om end i forskjellig Grad, Ravne-næbsudvæxten smallere eller bredere; men disse Forhold synes mig i den Grad at afhænge af Alderen, at jeg slet ikke tør anvende dem til Arternes Adskillelse. Bækkenbenene mangle paa omtrent Halvdelen af de foreliggende Skeletter; hvor de findes, synes der at være stor Forskjel paa dem efter Kjønnets, idet Hunnernes ere korte og fine, Hannernes forholdsvis store og kraftige.

Forlemmernes relative Længde er vistnok for den allervæsentligste Del afhængig af Dyrets Alder, idet Haanden under Væxten voxer stærkere end Armen, saa at Haanden og derigjennem det hele Lem bliver forholdsvis længere hos større og ældre Dyr. Paa det mindste af de foreliggende Skeletter (*P. Holbölli*), som aabenbart er af et meget ungt Dyr, er Haanden endog betydelig kortere end Armen! I øvrigt er det vel muligt, at Haandens tilsyneladende Korthed hos yngre Individuer for en Del skyldes en stærkere Indtørring, og jeg kan derfor kun undtagelsesvis fremhæve en eller anden Form som særdeles langhaandet. Haanden er i øvrigt hos alle Arter bygget efter den samme Typus, den samme som hos *D. delphis*. I Henseende til Fingerleddenes Antal er Variationen kun ringe, ringere maaske i Virkeligheden end den synes, fordi det sidste Led eller de to sidste Led kun dannes af en lille Benknude, der let kan bortskæres eller hos yngre Dyr endnu ikke er udviklet. Den fælles Formel vil nærmest være denne: I: 2 eller 3; II: 9, sjældnere 10; III: 6 eller 7; IV: 3; V: 2.

Af de Forskjelligheder, som Hovedskallen, uafhængigt af Alderen, kan opvise, ere de vigtigste, om Snudedelen er kortere og bredere eller længere og smallere, og om den af Mellemkjævebenene dannede Snuderyg er mere flad eller mere hvælvet. Det førstnævnte Forhold bar aabenbart nogen Værd som Artskaraktér, men det er ikke desto mindre yderst misligt at lade sig lede af det alene, og desuden paavirkes det kjendelig af Kjønssforskjellen. Med nogen Øvelse lærer man i Almindelighed at kjende Hannerne paa den lidt bredere Snude og fladere Snuderyg, Hannerne paa den højryggede og til Dels lidt smallere Snudeform; dermed skal dog ikke være sagt, at man altid ad denne Vej vil komme til et rigtigt Skjøn. Tændernes Antal varierer aabenbart baade fra Art til Art og fra Individ til Individ; vigtigere er det, om de ere lidt grovere eller lidt finere, stillede mere eller mindre tæt — 5, 6, 7 eller 8 paa en dansk Tomme. De for de enkelte Stykker angivne Tal skulle ofte forhøjes noget — f. Ex. med 4 — fordi de forreste Tænder især i Overmunden, der ikke ere brudte frem af Gummerne, ikke ere talte med.

S. 32 og 33 vil man finde fremstillet i Tabelform de vigtigste af de Forskjelligheder, som lade sig udtrykke paa denne Maade, hos de antagne 11 Arter. De to af disse (*P. Petersii* Rhdt. og *P. Holbölli* Eschr.) antages at være hidtil ubeskrevne.

Forinden jeg gaar over til at omtale de enkelte Arter, vil jeg dog her indskyde nogle Optegnelser, som Reinhardt nedskrev paa sin Rejse til Brasilien i 1850. «11 Juni 1850 paa 47° N. Br. og 9° 30' V. L. (omtrent midtvejs mellem Irland og Cap Finisterre). Om Eftermiddagen Kl. 4½ en hel Flok smaa 5--6 Fod lange Delfiner; forsvandt sydpaa; ensfarvet sorte paa Rygsiden, hvide nedenunder, forholdsvis høj Rygfinne. 16 Juni 1850, paa 36° 45' N. Br., 19° 46' V. L. (i Linie med Gibraltarstrædet). Kl. 6 Eftm. med herlig blaa Himmel og NNO. Vind viste sig en lille Flok spidssnudedede Delfiner, som i lang Tid legede foran Bougen af Skibet, saa at Farven tydelig kunde ses. Spidsen af Snuden saas (gjennem Vandet) graalig og at blive mørkere bagtil, og her smeltede denne Hovedets mørke Farve sammen med et stort Skjold af sortegraa Farve, som naaede hen imod Halefinnen, men dog endte i en Spids noget foran denne. Dette mørke Skjold naaede dog kun lidt ned paa Siderne, som for største Delen vare hvide ligesom Bugen. Lidt bagved Rygfinnen (som var sortegraa ligesom Ryggen) bøjede det sorte Skjold lidt længere ned paa Siden end i sin øvrige Udstrækning, i en stump Spids, og foran denne fandtes (i al Fald hos nogle Individer) en smal sort Stribe, der løb fortil i den hvidfarvede Del af Kroppen; men om denne smalle Stribe udsprang umiddelbart fra det mørke Skjold, kunde jeg ikke komme til Vished om. Paa hver Side af Rygskjoldet udsprang ved dets bagre Spids en bred lysegraa Stribe, som først i et Stykke nøje fulgte og indfattede Skjoldets Konturer, men i sin forreste Halvdel bøjede af fra dem ned i den hvide Farve. Halefinnen var ovenpaa sortegraa, Brystfinnerne hvide. Øjnene syntes mig at sidde i den hvide Del

af Hovedet. Disse Delfiner sprang usædvanlig lidt op af Vandet; af og til aandede de, men det var mig umuligt at blive var, om de ved denne Lejlighed sprøjtede Vand eller ikke. Deres Hurtighed var overordentlig; Skibet løb $7\frac{1}{2}$ Mil, men Delfinerne tumlede sig og krydsede uophørlig frem og tilbage foran Bougen og skød derpaa afsted med en Fart, mod hvilken Skibets saa at sige var for intet at regne». — Disse lagttagerer gjælde rimeligvis Delfiner af denne eller den foregaaende Slægt og synes mig derfor her at kunne fortjene en Plads, i al Fald som en Erindring om lagttagerens Opmærksomhed for Fænomener af denne Art.

Prodelphinus doris (Gr.)¹⁾.

Spidssnudedede Delfiner med grovere Tænder — højst 40 — og 70 Hvirvler.

Der foreligger 4 Skeletter af en Delfin med 70 Hvirvler samt en middellang, temmelig smal og spids Snude, alle fra Atlanterhavet; et femte (Nr. 2), der kun tæller 68 Hvirvler, men rimeligvis er noget defekt, ligeledes fra Atlanterhavet, og 3 Hovedskaller, de to uden Lokaltet, det tredje angivet at være fra St. Helena, høre ligeledes herhen. Det ene af disse Skeletter (Nr. 10 paa Tabellen S. 34—35) er af en ved Portoricos Kyst fanget Delfin, det andet (Nr. 14) af en, der er fanget ikke langt derfra ($19^{\circ}43'$ N. Br. og $67^{\circ}50'$ V. L.); to andre ere tagne saa at sige midt i Atlanterhavet paa 10° N. Br. og 39° V. L. (Nr. 31) og paa 58° N. Br. og 35° V. L. (Nr. 4); det femte (Nr. 2) Nord for de kapoverdiske Øer paa $13^{\circ}3'$ N. Br. og 24° V. L.

Af 3 af disse Stykker foreligger der Udmaalinger og Oplysninger om Farven, for de to's Vedkommende ogsaa om Kjønnet, saa lydende (Maalene i danske Fod og Tommer):

	Nr. 10.		Nr. 14 (Hun)	Nr. 4 (Han)
Hele Længden fra Næbet til Halen	5' 5"	Fra Snudespidsen til Indsnittet i Halefinnen	5' 4"	6' "
Næbets Længde til «Næsen»	" 4"	Fra samme til Begynd. af Rygf.	2' 5"	1' 3"
Fra «Næsen» til Øjet	" 7½"	Fra samme til Lemmerne	1' 5"	" 11"
Fra «Næsen» til Blæsegattet (Næseborene)	0' 7"	Fra samme til Øjet	" 11"	" 11¼"
Fra «Næsen» til Lemmerne	1' 1¼"	Fra samme til Blæsegattet	1' "	" 4"
Fra «Næsen» til Rygfinnen	2' 2½"	Fra Kjønsaabningen til Gattet	" 2"	1' "
Fra Gattet til Halen	1' 6"	Fra Navlen til Kjønsaabningen	1' 1"	1' 8"
Fra Kjønsaabningen til Halen	1' 11"	Fra Gattet til Indsn. i Halefinnen	1' 2"	2' 9"
Halens Brede	1' 3½"	Fra Rygfinnen til samme	2' 2"	
Tykkelsen bagved Lemmerne	2' 9½"	Kroppens Omfang foran Rygfinnen	2' 9"	
Tykkelsen foran Rygfinnen	3' 1"	Kroppens Omf. foran Halekjoelene	1' 4"	
Tykkelsen mellem Rygfinnen og Halen	1' 8½"			

¹⁾ «Zoology of Erebus & Terror» og «Synopsis of the species of Whales and Dolphins in the collection of the British Museum» pl. 20. Diagnosen indeholder følgende Punkter: «Hovedskallens Snudedel $1\frac{1}{2}$ Gang saa lang som Hjerne-kassen og $2\frac{1}{2}$ Gang saa lang som dens Brede mellem Indsnittene; 5 Tænder paa en Tomme».

Tabellarisk Oversigt over visse Hovedforhold

Artsbestemmelsen.	Hvorfra.	Antal af		Hvirvler.	Forhold mell. Snudens Lgd. og Brede ved Grunden.	Tænder.	Hvormange Tænder paa en Tomme.
		Skeletter.	Hovedskaller.				
1. <i>P. doris</i> (Gr.)	Atlantehavet St. Helena Portorico.	5	3	70	1:2,4 à 2,8	$\frac{32-40}{32-38}$	5
2. <i>P. obscurus</i> (Gr.)	Atlantehavet	1	"	70	1:2,2	$\frac{32-34}{33-34}$	5 $\frac{1}{2}$
3. <i>P. Petersii</i> (Rhdt.)	Øen Amsterdam	1	1	71	1:2,5	$\frac{32-32}{21-28}$	5
4. <i>P. longirostris</i> (Schl.)	Australien	1	"	72	1:3,6	$\frac{46-49}{51-53}$	7
5. <i>P. euphrosynoides</i> (Gr.)	Atlantehavet	1	"	73	1:2,4	$\frac{33-34}{39-40}$	6
6. <i>P. euphrosyne</i> (Gr.)	Atlantehavet	2	"	74	1:2,6	$\frac{39-40}{39-43}$	6
7. <i>P. clymene</i> (Gr.)	Atlantehavet	1	"	74	1:2,4	$\frac{36-38}{40-40}$	6
8. <i>P. alope</i> (Gr.)	Atlantehavet og det indiske Hav	2	2?	74-75	1:2,9	$\frac{33-39}{38-41}$	5
9. <i>P. Holbölli</i> (Eschr.)	Grønland	1	"	75	1:2,4	$\frac{50-53}{49-51}$	8
10. <i>P. tethyos</i> (Gerv.)	Middelhavet	2	1	78-79	1:2,9 à 2,6	$\frac{39-42}{38-43}$	5
11. <i>P. attenuatus</i> (Gr.)	Atlantehavet	2	3?	79-81	1:2,7 à 2,9	$\frac{35-40}{38-43}$	5

(Prodelphinus doris) Nr. 2.

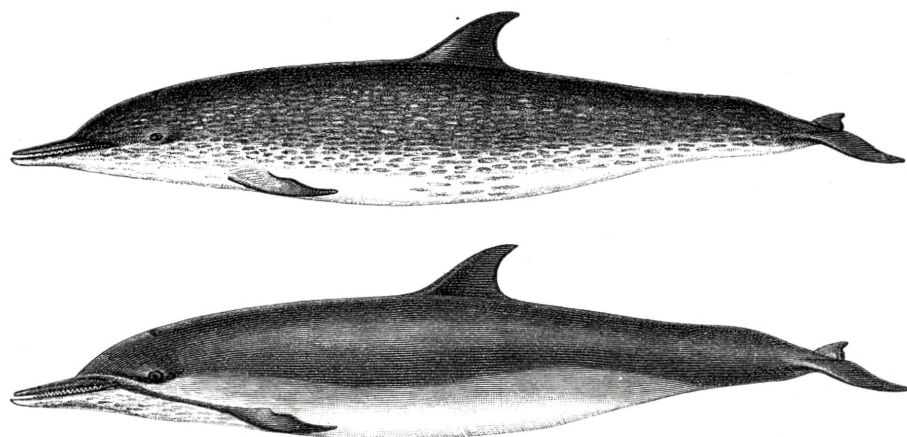
Totallængde	5' $\frac{1}{4}$ "	Fra Rygfinnens Agterkant til Halens Kløft . . .	2'
Fra Næbets Spids til Spækkukelen	3' $\frac{3}{4}$ "	Halefinnens Længde	7' $\frac{3}{4}$ "
Fra denne sidste til Blæsegattet	6"	Sammes Brede	1' 2"
Fra Pukkelen til Nakken	1'	Fra Lufferne til Siden af Halen	9' 11"
Fra Nakken til Rygfinnens Forkant	1'	Luffens Længde	7' $\frac{1}{2}$ "
Rygfinnens Længde	8' $\frac{1}{2}$ "	— Brede	2' $\frac{1}{2}$ "
Sammes Højde	8' $\frac{1}{4}$ "		

(Maalene af Nr. 10 og 2 ere tagne efter Hr. Andréas eget Skjøn; de andre derimod efter et af Prof. Reinhardt konstrueret og Kaptejnen medgivet Schema).

hos Museets *Prodelphinus*-Skeletter.

Ribben med dobbelt Ledføning.	Første Karkanal i Hv. N.	Sidste Parapofyse p. Hv. N.	Sidste Neuraopofyse p. Hv. N.	Almindelige deskriptive Bemærkninger.
4—6	48—49	53	58—59	Temmelig lang, smal Snude, med mere eller mindre høj Snuderyg (hos Hannerne). Grovere Tænder. Lemmernes Længde omtrent $\frac{1}{7}$ af Skelettets.
5	48—49	52—53	57—59	Kortsnudet med grovere Tænder; korte Luffer, hvis Længde indeholdes næsten $7\frac{1}{2}$ Gang i Totallængden.
5	50—51	53	57—58	Lancetdannet Snude; Tænderne stillede tyndt; Lufferne forholdsvis lange (over $\frac{1}{6}$ af Totallængden).
5	48—49	55	61	Særdeles lang og tynd Snude; med fine Tænder; de smaa Luffers Længde indeholdes noget over 7 Gange i Totallængden.
5	51—52	56	61	Noget kortere Snude end hos <i>P. euphrosyne</i> ; Tænderne finere; Lufferne c. en ottende Del af Skelettets Længde.
5	51—53	54—56	61—62	Temmelig lang og smal Snude, med finere Tænder; Luffernes Længde er omtrent $\frac{1}{7}$ af Skelettets.
5	52	56	61	Bredsnudet, fintandet, kortluffet; Luffernes Længde en ottende Del af hele Skelettets.
4—6	52—55	55—57	60—64	Meget lang, smal Snude; grovere Tænder; korte Luffer, hvis Længde indeholdes henved 7 til $7\frac{1}{2}$ Gang i Totallængden.
4	57	59	63	Forholdsvis kort, lanceolat Snude; fine Tænder; Luffernes Længde en ottende Del af hele Skelettets.
3—4	55—59	59—61	63—66	Langstrakt, noget lanceolat Snude; grove Tænder; Luffernes Længde en syvende Del af hele Skelettets hos yngre.
5—6	57—58	61—62	67—68	Meget lang og smal Snude; grovere Tænder; korte Luffer, hvis Længde indeholdes noget over 7 Gange i Totallængden.

Kaptain Andréas Skitse af (10) viser en mørkere Ryg og en hvidlig Bug med ikke meget tydelig vandret Grænse; henimod denne Grænse er der i begge Farvers Omraade mørkere Pletter, dels mindre, dels større stjernedannede; Rygfinnen og Lufferne fremstilles som smaaplettede. Skitsen af (14) [S. 34] viser en mørk grønliggraa Ryg med en tydelig Grænse mod det lysere graa paa Siderne af Bugen, der paa selve den egentlige Bug gaar over i hvidt. Fra Luffen til Næbet antydes en skarpt begrænset fin Stribe, nederunder hvilken der ses mørkere Streger eller Pletter i Grundfarven. Nr. 2 beskrives som «blegere med hvid Bug». Næbet af Nr. 4 beskrives som kort, kun 3—4 Tommer langt,

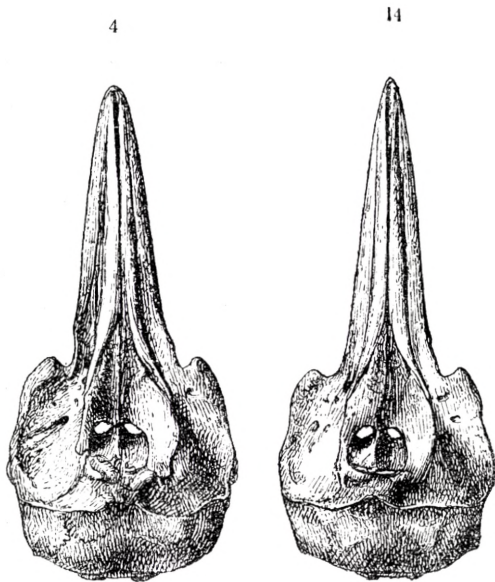
(Skitser af Farvefordelingen indtegnede i Konturen af en ideal *Prodelphinus* og derfor uden Betydning med Hensyn til Omrids, Finner o. s. v.)

men skarpt afsat fra den hvælvede, opsvulmede Del af Hovedet. Hr. Andréas Skitse (den øverste af de her afbildede) og Beskrivelse vise vel den sædvanlige Modsætning mellem Ryggens mørke og Bugens hvide Farve, men der er meget mørkt isprængt den lyse Farve paa Siderne af Bugen, saaledes at denne gaar jævnt over i et Parti, hvor Farvetegninger helst maa beskrives som sort med lyse Pletter, indtil disse forsvinde paa den egentlige Ryg.

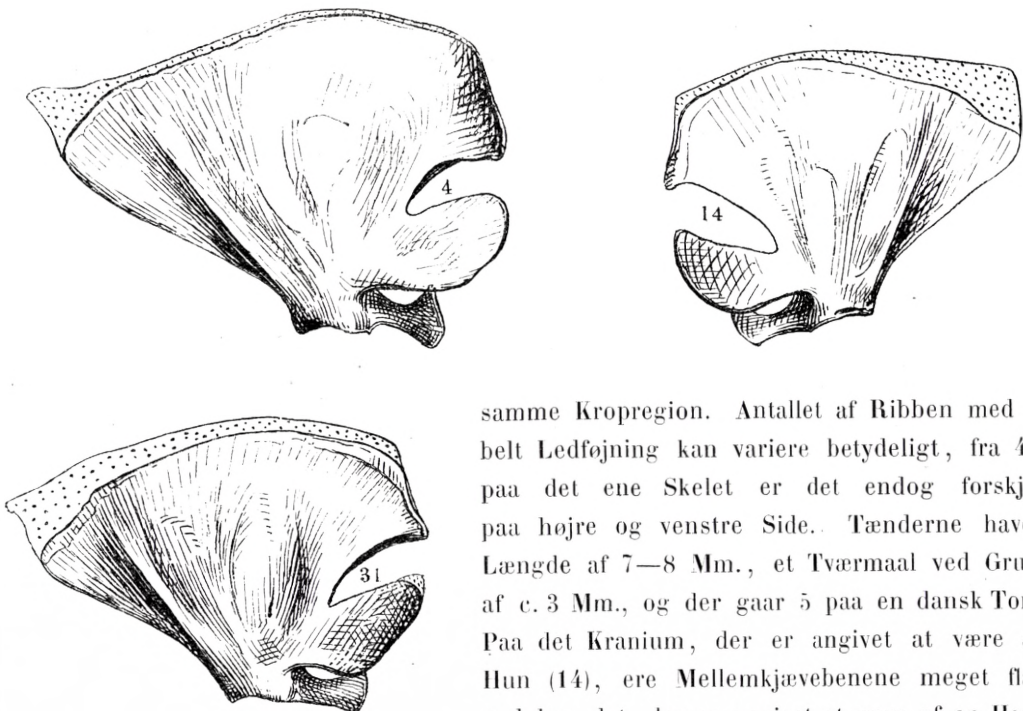
Maalinger og Tællinger af 4 Skeletter og 3 Kranier af *Prodelphinus doris*.

Stykkernes Nummere . . .	4 ♂	10 (♀?)	31 ♂(?)	14 ♀	20 ♂?	24 ♂?	26 (♀?)
	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.
Hele Skelettets Længde fra Spidsen af Overkjaevn til Indsnittet i Halefinnen	1770	1656	1612	1525	—	—	—
Hele Hovedskallens Længde fra Spidsen af Overkjaevn til Nakkeledknuderne	377	385	383	386	402	395	394
Dens største Brede over Kind-Tindingbuerne	179	172	165	166	183	164	180
Hjærnekassens Længde fra Nakkeledknuderne (incl.) til Orbitalindsnittene	168	166	158	164	175	169	168
Snudedelens Længde fra disse til Overkjaevns Spidse	217	224	225	225	233	232	235
Sammes Brede mellem Orbitalindsnittene ved dens Grund	95	86	88	81	88	93	90
Afstanden mellem disse Indsnit og den sidste Overkjaevetand	41	36	42	36	37	42	35

Stykkernes Nummere . . .	4 ♂	10 (♀?)	31 ♂ (?)	14 ♀	20 ♂ (?)	24 ♂ (?)	26 (♀?)
Hovedskallens Længde forholder sig til hele Skelettets som	1:4,7	1:4,3	1:4,2	1:4,0			
Dens største Brede forholder sig til dens Længde som	1:2,1	1:2,2	1:2,3	1:2,3	1:2,2	1:2,4	1:2,2
Hjærnekassens Længde forholder sig til hele Hovedskallens som	1:2,2	1:2,3	1:2,4	1:2,4	1:2,3	1:2,3	1:2,3
Snudens Længde forholder sig til hele Hovedskallens som	1:1,7	1:1,7	1:1,7	1:1,7	1:1,7	1:1,7	1:1,7
Hjærnekassens Længde forholder sig til Snudens Længde som	1:1,3	1:1,4	1:1,4	1:1,4	1:1,3	1:1,4	1:1,4
Snudens Brede ved Grunden forholder sig til dens Længde som	1:2,6	1:2,6	1:2,6	1:2,8	1:2,7	1:2,5	1:2,6
Tændernes Antal	$\frac{32-33}{32-33}$	$\frac{36-37}{36-36}$	$\frac{38-40}{38-38}$	$\frac{32-35}{34-34}$	$\frac{35-36}{35-37}$	$\frac{38-38}{37-37}$	$\frac{34-35}{34-?}$
Hvirvlernes samlede Tal	70	70	70	70			
Ribbenenes Antal (de rudimentære i Parenthes)	14 (² / ₂)	14 (¹ / ₁)	14 (1)	14			
Ribbenpar med dobbelt Ledføjning til Rygraden	5	4—5	6	5			
Lændehvirvler	16	16	18	17			
Halehvirvler	32	33	31	32			
Nedrebuer (Hæmapofyser) tilstede	24	23	21	24			
Første lodrette Karkanaler findes i Hvirvlen Nr.	49	49	48	48			
De sidste tydelige Tværtappe (Parapofyser) paa Hvirvel Nr.	53	53	53	53			
Den sidste tydelige Torntap (Neurapofyse) paa Nr.	59	58	58	59			
Antal af Hvirvler uden Metapofyser (deres Nr.)	8 (31-38)	9 (29-37)	11 (31-41)	9 (31-39)			
Første Ribbens Brede	Mm. 21	Mm. 20	Mm. 20	Mm. 16			
Brystbenets Længde og Brede	154—91	149—79	132—66	131—74			
Bækkenbenenes Længde	63	—	—	48			
Skulderbladenes Længde og Højde	163—115	166—104	143—110	134—102			
Lemmernes Længde fra Skulderleddet	264	262	250	244			
Lemmernes Lgd. forh. sig til hele Skelettets som	1:6,8	1:7,1	1:6,5	1:6,3			
Armens Længde	Mm. 114	Mm. 110	Mm. 108	Mm. 102			
Haandens Længde	170	170	158	150			
Forskjellen mellem dem	56	60	50	48			
Fingerleddenes Antal	2.9.6.3.1	2.8.6.3.2	2.8.6.3.2	2.8.6.3.2			
	2.9.7.3.2	2.9.6.3.2	2.8.6.3.2	3.8.6.3.2			

Jeg henviser til omstaaende Tabel, forsaavidt som de foreliggende Skeletters og Kraniers Overensstemmelser og Uoverensstemmelser kunne aflæses af denne. De osteologiske Forskjelligheder ere overhovedet ikke store: paa alle 4 Skeletter ere baade Skulderbladet og *Acromion* korte og høje, om end i forskjellig Grad, som det vil oplyses af nedenstaaende Afbildninger, og *Manubrium sterni* er perforeret hos dem alle. Første Torntap (de to første Halshvirvlers) er kort og bred; et af Skeletterne har syvende Halshvirvels Torntap og to af dem sammes øvre Tværtappe udviklede i en ualmindelig Grad. Den højeste Torntap i Hvirvelrækken er saa høj som $4\frac{3}{4}$ — $5\frac{1}{2}$ Hvirvler ere lange, den længste Tværtap som $3\frac{1}{2}$ Hvirvel af den

samme Kropregion. Antallet af Ribben med dobbelt Ledføjning kan variere betydeligt, fra 4—6; paa det ene Skelet er det endog forskjelligt paa højre og venstre Side. Tænderne have en Længde af 7—8 Mm., et Tværmaal ved Grunden af c. 3 Mm., og der gaar 5 paa en dansk Tomme. Paa det Kranium, der er angivet at være af en Hun (14), ere Mellemkjæbebenene meget fladere end hos det, der er opgivet at være af en Han (4),

og som har en mere højrygget Snudekjøl. Anvendes dette Kriterium paa de andre Kranier, findes disses Kjøen at være som paa Tabellen anført med Tilføjelse af et Spørgsmaalstegn.

Efter at ovenstaaende Afsnit var udarbejdet, er jeg bleven bekendt med en Artikel af Hr. F. True, Bestyrer af Pattedyrsamlingen ved „Un. St. National Museum“ i Washington, om en plettet Delfin, som han anser for at være *Prodelphinus doris*, hvad den vistnok ogsaa er. Naturforskerne ombord i Undersøgelsesdamperen „Albatross“ berettede ved deres Hjemkomst fra den mexikanske Golf i Foraaret 1884, at de dér havde set en stor Flok Delfiner af et meget ejendommeligt Udseende, idet deres Ryg var bedækket med hvide Pletter. Det lykkedes kort Tid efter ved Hjælp af Fiskere fra Florida at erhverve en 85 Tommer lang Han til Nationalmuseet, samtidig med at det berettedes, at plettede Delfiner, vistnok af samme Art, vare sete ud for Kap Hatteras. Afbildningen (pl. I og II) viser en lignende smaaplettegning som den, det her S. 34 øverst afbildede Individ har havt. Fra denne Side vil der altsaa intet være i Vejen for at identificere dem, og dette bestyrkes derved, at Hvirvlernes Antal er 69, Ribbenenes 14 og Tændernes $\frac{37-37}{34-33}$, hvilket altsammen falder indenfor den ved foranstaaende Meddelelser for Arten afstukne Ramme. Ogsaa Hovedskalsformen synes mig at vise fuld Overensstemmelse med de foreliggende Kranier, som jeg har henført til samme Art. Jeg henviser i øvrigt til Hr. Trues egen Afhandling.

Hr. True identificerer *P. doris* med en af Cope i „Proc. Ac. Nat. Sc. Philadelphia“ for 1866 paa et Kranium uden Lokaltet opstillet *D. plagiodon*, hvilket Kranium ogsaa er afbildet i Hr. Trues Afhandling, pl. IV og VI. Han undersøger ogsaa, hvorvidt den maatte kunne identificeres med nogen af de plettede Delfiner, af hvilke der foreligger Beskrivelse i Literaturen, deriblandt ogsaa den „*Delphinus Pernettyi*“ Desmar., som jeg i denne Afhandling har havt Anledning til at omtale under Slægten *Steno*. Naar den plettede Tegning opfattes som konstant for *P. doris*, maa dog dertil bemærkes, at den ikke er bleven bemærket hos to af de tre Individuer, om hvis Farve og Tegning Kaptajn Andréa har meddelt Oplysninger. Hr. True bemærker ogsaa, at Naturforskerne paa „Albatross“ havde meddelt ham, at de yngre Dyr i de ud for Kap Hatteras iagttagne Stimer vare uden Pletter paa Ryggen.

Prodelphinus euphrosyne (Gr.).

Temmelig lang- og smalsnudedede Delfiner med c. 40 finere Tænder
og 74 Hvirvler.

Paa en Rejse til Østasien i 1869 harpunerede Kaptajn Andréa med 10 Minuters Mellemrum to Delfiner ud af en Flok, som fulgte Skibet en halv Time, paa 3° 40' S. Br.

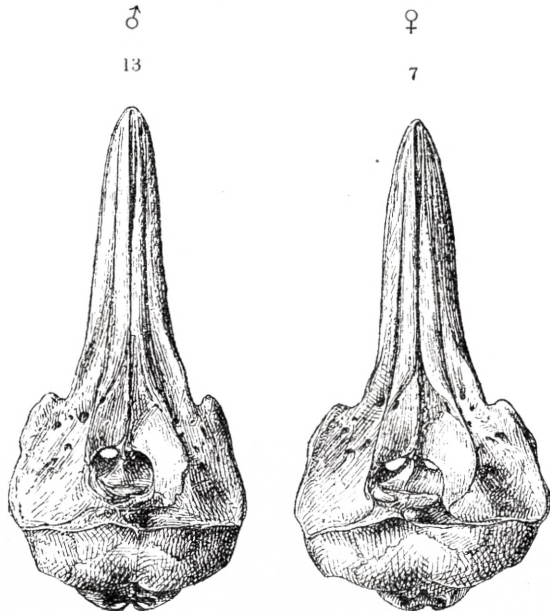
¹⁾ On a spotted Dolphin apparently identical with the *Prodelphinus doris* of Gray. Annual Report of the Smithsonian Institution for 1884, pt. II (1885) p. 317—24, pl. I—VI.

²⁾ „Zool. of Erebus & Terror“ samt «Synopsis» pl. 22. *Clymenia Burmeisteri* Malm l. c. t. VI fig. 54.

og $18^{\circ} 5'$ V. L. (mellem Ascension og St. Paul). Begges Skeletter hjemførtes til Museet og ere nu opstillede i dets Cetaceum. Det ene er af en Han og det andet af en Hun, og der er altsaa her givet en sjælden Lejlighed til at sammenligne to Dyr af forskjelligt Kjøen, men om hvilke det paa Forhaand tør anses for givet, at de tilhøre samme Art. En ledsagende Skitse viser en smækker Delfin med Rygfinne, hvis ensartet sorte Ryg er adskilt fra den hvide Bug ved en temmelig skarp Grænselinie, tæt nedenfor hvilken der fra Armon til Snudespidsen løber en skarp, sort Linie. Ligeledes medfulgte de her anførte Maalangivelser af begge Exemplarer.

	Nr. 13 (Han)	Nr. 7 (Hun)
Fra Snuden til Halen	6' 1"	5' 6"
Fra Snuden til Rygfinnen	2' 11"	2' 7"
Fra Rygfinnen til Halen	3' "	2' 7"
Fra Snuden til Øjet	1' 1"	" 11½"
Fra Snuden til Blæsegattet	1' ¾"	1' "
Fra Snuden til Lemmerne	1' 7"	1' 5"
Fra Gattet til Halen	1' 11"	1' 7"
Fra Kjønssaabningen til Gattet	" 7"	" 2"
Fra samme til Navlen	1' "	1' 3"
Tykkelsen foran Rygfinnen	3' 3"	2' 11"
Tykkelsen ligeover Gattet	2' 4"	1' 10"

Det vil ses af vedføjede Tabel (S. 40), at de osteologiske Forskjelligheder, som overhovedet kunne udtrykkes i Tal, mellem disse to Skeletter ere forholdsvis ubetydelige; begge have de samme Tal af Hvirvler (74), samme Antal af Ribben (15), ogsaa af de rudimentære

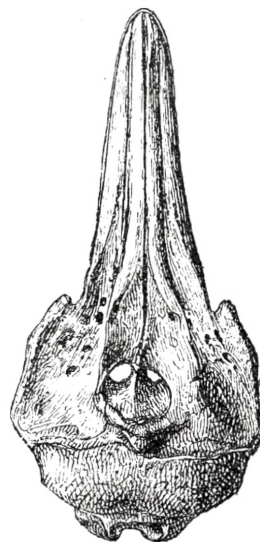
(1 paa hver Side) og af dem med dobbelt Ledføjning (5); og der er saa god Overensstemmelse i Beliggenheden af de første perforerende Karkanaler i Haleregionen, af de sidste Neurapofyser og Parapofyser, som ventes kan hos to Individuer af samme Art. Hannens Skelet (13), der er af et større Dyr, er i alle Dele meget kraftigere udviklet, Brystbenet bredere og længere, Bækkenbenene meget større og kraftigere, Lufferne længere, og denne Forlængelse er især bleven Hænderne til Del; Skulderbladet er forholdsvis mere langstrakt — det dækker her over 8 Ribben, hos Hunnen kun over 7; *Acromion* er især hos Hannen særdeles kort og høj, og om Ravenæbs-

Udvækten gjælder det samme. At der paa anden Halsvirvel findes en ret anselig øvre Tværtap hos Hunnen, og at dennes første Torntap er lang og tynd, Hannens derimod kort og tyk, fortjener at anmærkes, men er vistnok kun individuelle Ejendommeligheder. Den spinklere Bygning af Hunnens Skelet udtaler sig ogsaa deri, at Højden af de længste Torntappe hos den er lig Længden af $5\frac{1}{4}$ Hvirvel i samme Region af Rygraden, hos Hannen derimod kun af $4\frac{1}{2}$, og at den længste Tværtap hos Hannen er lig $3\frac{1}{2}$ Hvirvel, hos Hunnen derimod lig 4. Hvad disse Processer ikke have faaet i Tilgift hos Hannen i Længde (Højde), have de derimod faaet i Brede og Styrke. Hovedskallens Længde er hos Hannen omtrent en Femtedel, hos Hunnen $\frac{2}{9}$ af hele Skelettets; under Væksten strækker Kroppens Skelet sig aabenbart forholdsvis mere i Længden, men Hvirvelforlængelserne voxe — fra et vist Punkt — kun i Førlighed. En væsentlig Forskjel, som rimeligvis til Dels er af sexuel Natur, da den gjentager sig hos andre Arter, er der i Hovedskallens Fysionomi: Hunnens Hjernebasse er bredere end Hannens; og medens dennes Mellemkjæve er stærkt hvælvet og danner en afrundet Næseryg, er den særdeles flad hos Hunnen. Tænderne, der i det hele ere fine — sex paa en dansk Tomme — have hos Hannen og Hunnen henholdsvis en Længde af $9\frac{1}{2}$ og $6\frac{1}{2}$ Mm. og et Tværmaal af 3 og $2\frac{1}{4}$ Mm., ere saaledes øjensynlig kraftigere hos Hannen, ogsaa bortset fra dennes overlegne Legemsstørrelse.

P. euphrosynoides (Gr.)¹⁾.

Delfiner med noget kortere Snude, 33—40 fine
Tænder, korte Luffer og 73 Hvirvler.

Den Delfin, hvis Skelets Maal og Tal ere opførte under Nr. (9), er fanget paa $4^{\circ}18'$ N. Br. og $31^{\circ}20'$ V. L. i Atlanterhavet (NV. for St. Paul). Det vil ses, at den i Hvirveltal o. s. v. kommer nær til *P. euphrosyne*, men er paafaldende korthaandet, idet Lemmernes Længde ikke er en ottende Del af Total længden. Den høje Snuderyg tyder paa et Handyr. Tænderne have en Længde af 9 Mm., et Tværmaal af $2\frac{1}{2}$ Mm., og der gaar 6 paa en dansk Tomme, som hos *P. euphrosyne*. Brysthvirvlernes Tværtappe udmærke sig ved deres Brede (forfra-bagtil). Giveren (Hr. Corneliusen) har om denne Delfin (Nr. 9) oplyst, at «den er mørkeblaa med en skarp Rand under Øjnene og langs Kroppen», og at den frembød følgende Maal:

¹⁾ «Erebus & Terror» samt «Synopsis» pl. 31.

Totallængden 5' 9½" Fra Næbet til Forkanten af Rygfinnen 2' 9" Rygfinnens Længde var " 10½" Fra dens Agterkant til Halens Kloft 2' 2" Halefinnens Brede var 1' 5"	Luffernes Længde " 8½" Deres Brede " 3¼" Fra Næbet til Spækpukkelen " 3½" Fra Næbet til Blæsegattet (Næseborene) " 11½"

Den havde flere Brudstykker af Blæksprutter i Maven.

Maal og Tællinger af forskellige Skeletter og Kranier af Prodelfiner.

Artsbestemmelsen	<i>P. euphrosyne</i> Gr.		<i>P. euphrosynoides</i> Gr.	<i>P. clymene</i> Gr.	<i>P. obscurus</i> Gr.	<i>P. Petersii</i>	
	13 ♂	7 ♀	9 ♂?	12	11 ♂	5 ♀?	27 ♀?
Stykkernes Nummer og Kjøen	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.
Hele Skelettets Længde fra Spidsen af Overkjæven til Indsnittet i Halefinnen	1946	1705	1860	1760	1775	1600	
Hele Hovedskallens Længde fra samme Sted til Nakkeledknuderne	397	383	382	386	355	372	375
Dens største Brede over Kind-Tindingbuerne	177	180	174	181	183	169	180
Hjærnekassens Længde fra Nakkeledknuderne til Orbital-indsnittene	160	154	164	164	166	169	175
Snudedelens Længde fra disse til Spidsen af Overkjæven	245	234	220	228	193	209	200
Sammes Brede ved dens Grund, mellem Orbital-indsnittene	93	89	92	93	88	83	
Afstanden mellem disse Indsnit og den sidste Overkjævetand	43	47	45	40	33	34	
Hovedskallens Længde forholder sig til hele Skelettets som	1 : 4,9	1 : 4,5	1 : 4,9	1 : 4,6	1 : 5,0	1 : 4,3	
Dens største Brede forholder sig til dens Længde som	1 : 2,2	1 : 2,1	1 : 2,2	1 : 2,1	1 : 2,0	1 : 2,2	
Hjærnekassens Længde forholder sig til hele Hovedskallens som	1 : 2,4	1 : 2,5	1 : 2,3	1 : 2,4	1 : 2,2	1 : 2,2	
Snudens Længde forholder sig til hele Hovedskallens som	1 : 1,6	1 : 1,6	1 : 1,7	1 : 1,7	1 : 1,9	1 : 1,8	
Hjærnekassens Længde forholder sig til Snudens som	1 : 1,5	1 : 1,5	1 : 1,3	1 : 1,4	1 : 1,2	1 : 1,2	
Snudens Brede forholder sig til dens Længde som	1 : 2,6	1 : 2,6	1 : 2,4	1 : 2,4	1 : 2,2	1 : 2,5	
Tændernes Antal	40—40 42—43	39—39 39—39	33—34 39—40	36—38 40—40	34—32 33—34	32—32 28—28	
Hvirvlernes samlede Tal	74	74	73	73	70	71	
Ribbenenes Antal (de rudimentære i Parenthes)	15 (1/1)	15 (1/1)	14	14	14 (2/2)	13 (1)	
Ribbenpar med dobbelt Ledføjning til Rygraden	5	5	5	5	5	5	
Lændehvirvler	17	18	19	21	16	18	
Halehvirvler	35	34	33	31	33	33	
Nedrebuer (Hæmapofyser) tilstede	28	25	24	over 19	23	21	
Første lodrette Karkanaler findes i Hvirvlen N.	51—52	52—53	51—52	52	48	50 (51)	
De sidste tydelige Tværtappe (Parapof.) paa Hv. N.	54	56	56	56	52	53	
Den sidste tydelige Torntap (Neurapof.) paa Hv. N.	61	62	61	61	57	57—58	
Antal af Hvirvler uden Metapofyser (deres Nr.)	11 (32-42)	13 (32-49)	13 (30-42)	16 (26-41)	10 (29-38)	14 (27-40)	

	<i>P. euphrosyne</i> Gr.		<i>P. euphrosynoides</i> Gr.	<i>P. clymene</i> Gr.	<i>P. obscurus</i> Gr.	<i>P. Petersii</i> .
	13 ♂	7 ♀	9 ♂?	12	11 ♂	5 ♀?
	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.
Første Ribbens Brede	20	16	19	17	25	19
Brystbenets Længde og Brede	197—104	147—90	170—88	147—91	158—100	138—81
Bækkenbenenes Længde	97	64	—	—	68	—
Skulderbladenes Længde og Højde	185—119	163—108	188—113	176—106	193—126	154—111
Lemmernes Længde (fra Skulderleddet)	277	237	228	c. 220	240	275
Lemmernes Længde forholder sig til Skelettets som	1 : 7,0	1 : 7,2	1 : 8,2	1 : 8,0	1 : 7,4	1 : 5,8
	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.
Armens Længde	110	99	110	110	115	121
Haandens Længde	180	143	140	c. 135	147	167
Forskjellen mellem dem	70	44	30	25	32	46
Fingerleddenes Antal	2.9.7.4.2	2.9.6.3.2	2.8.6.4.2	—*)	1.8.6.3.2	2.10.6.3.1
	2.9.7.3.2	2.9.7.3.2	1.8.6.3.2	—	1.8.6.2.2	2.10.7.3.1

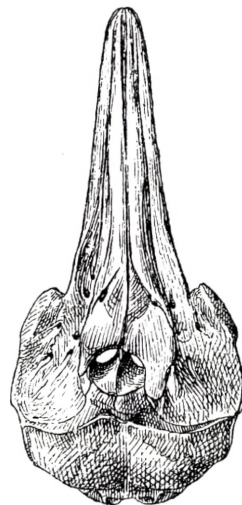
*) Lemmerne ere ufuldstændige.

P. clymene (Gray).

Mere bredsnudede Delfiner med 36—40 finere Tænder, korte Luffer og 74 Hvirvler.

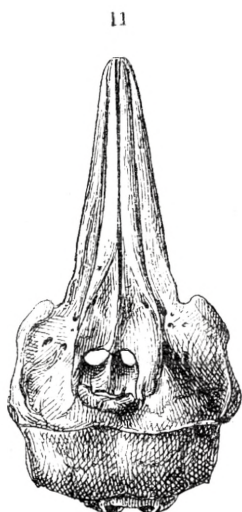
Om det Skelet, som Reinhardt har henført til *Clymenia normalis* Gr. = *Delphinus clymene* Gray, vides kun, at det er fra Atlanterhavet. Det er en bredsnudet, fintandet, meget kortluffet Form med 74 Hvirvler, der ikke synes mig at kunne identificeres med nogen af de andre foreliggende Prodelfiner. Jeg indskrænker mig i øvrigt til at henvise til foranstaaende tabellariske Oversigt.

12

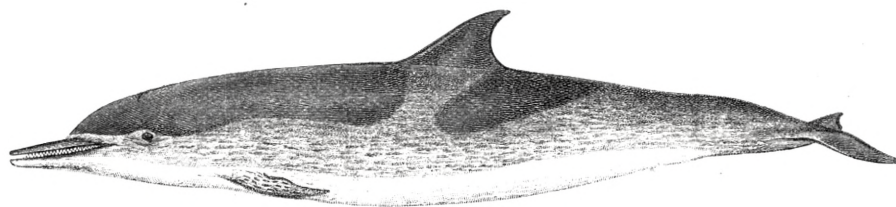
P. obscurus (Gray).

Mere kortsnudedede Delfiner med c. 33 grovere Tænder, korte Luffer og 70 Hvirvler.

Et fuldt udviklet Skelet af et mandligt Dyr (Nr. 11) med kun 70 Hvirvler, en forholdsvis kortsnudet og grovtandet Form, taget paa 38° 40' N.Br. og 49° V.L., kan, saavidt jeg skjønner, lige godt henføres til *P. obscurus* Gr. (l. c. pl. 16) og til *P. thicola* Gr. (l. c. pl. 36), hvilke man jo ogsaa nu er tilbøjelig til at anse for samme Art — og navnlig turde vel den først nævnte af disse Afbildninger være af et yngre, sidstnævnte af et ældre Dyr.

Det foreliggende Skelet er af et veludviklet, ingenlunde ungt Dyr med *Acromion* særdeles bred, Muskelindtrykkene paa Skulderbladet særdeles udprægede, Halehvirvlernes Neurapofyser og Hæmapofyser paafaldende korte og brede, første Ribben ualmindelig bredt. Desto mærkeligere er det, at det er saa kortluffet, at Lemmernes Længde indeholdes omtrent halvottende Gang i hele Skelettets. Tænderne ere grove og stærkt afstumpede, men sidde saa tæt, at der gaar 11 paa to danske Tommer.

Skitse af Farvefordelingen, indtegnet ligesom Figurene S. 34 i en ideal Prodelfin-Kontur.

Kaptajn Andréa har meddelt følgende Maal paa dette Dyr:

Fra Snudespidsen til Indsnittet i Halefinnen 6' 1"	Fra Navlen til Kjønsaabningen 1' 2"
Fra samme til Rygfinnens Begyndelse 2' 7"	Fra Gattet til Indsnittet i Halefinnen 1' 8"
Fra samme til Lemmernes Udspring 1' 3"	Fra Rygfinnen til Indsnittet i Halefinnen 2' 7½"
Fra samme til Øjet " 10"	Kroppens Omfang foran Rygfinnen 3' 6"
Fra samme til Blæsegattet " 10"	Samme foran Halekjølen 2' 2"
Fra Gattet til Kjønsaabningen " 6½"	En Fod fra Halen var Kroppen 14" bred og 3½" tyk.

Skitsen viser en skarpere Modsætning mellem det halvlyse og det hvide og i den mørkere Ryg et sortere Skjold foran Rygfinnen og en sort Sattel bagved denne.

Med Hensyn til Maal og Tællinger henvises til foranstaaende Tabel.

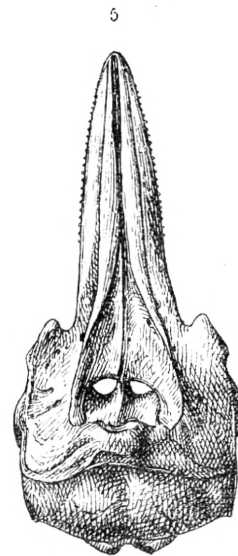
Prodelphinus Petersii Rhdt. (in sched.).

Delfiner med lancetdannet Snude, lange Luffer, c. 30 tyndt stillede
Tænder og 71 Hvirvler.

Under dette Navn har afdøde Prof. Reinhardt i vort Cetaceum opstillet Skelettet af en Delfin, som Hr. Styrmand Hits havde dræbt ved Øen Amsterdam i det indiske Hav. Dets Hvirveltal (71) er ikke meget forskjelligt fra flere andre Formers med 70, 72, 73 eller 74 o. s. v.; men skjønt det er af et ungt Dyr, har det længere Luffer end noget af dem; deres Længde indeholdes ikke 6 Gange i hele Skelettets Længde. Hjernebassens regelmæssigt firkantede Form — Længde og Brede ligestore — er maaske kun en Følge af Individets Ungdom. Derimod synes Snudedelens lanceolate Form at være ret karakteristisk. Tændernes Antal er lavere ($\frac{32}{28}$) end hos nogen anden mig bekendt Art. De have en Længde af 9 Mm., et Tværmaal af 3 Mm. og saa stor en Afstand, at der kun gaar 5 paa en dansk Tomme. Den flade Mellemkjæve tyder paa, at det er et Hundyr. At den sidste Halshvirvel bærer et 17 Mm. langt rudimentært Ribben paa hver Side, kan vel næppe betragtes som andet end en individuel Ejendommelighed. Hvad der ogsaa giver dette Skelet et eget Præg, er Halehvirvlernes udspærrede Metapofyser og deres korte skraat bagudrettede Neurapofyser.

Skulde noget af de afbildede Delfinkranier minde om denne Form, vilde det være *P. styx* Gr. (l. c. pl. 21); men der er ikke den Overensstemmelse f. Ex. i Tænderne, at en Henførelse tør voves. Et defekt Kranium fra ældre Tid (Nr. 27), opgivet at være fra Kap, har en meget bredere Hjernebasse, endnu fladere Mellemkjæveben og talrigere finere og smærkere Tænder ($\frac{37-36}{43-42}$), 10 Mm. lange, $2\frac{1}{2}$ Mm. i Tværmaal, 6 paa en dansk Tomme. Trods disse Afvigelser hælder jeg snarest til den Antagelse, at det muligvis kunde være af en ældre Hun af samme Art, men holder det dog udenfor dennes Karakteristik.

Maal og Tællinger ere meddelte S. 40 og 41.

Prodelphinus alope (Gr.) og *P. attenuatus* (Gr.).

Lang- og smalsnudedede Delfiner med forholdsvis korte Luffer og c. 40 grovere Tænder, *P. alope* med 74—75, *P. attenuatus* med 79—81 Hvirvler.

Til disse to Arter (l. c. pl. 32 og 28) henfører jeg en Række Kranier (5) og Skeletter (4), som jeg ikke kan holde ude fra hinanden ved Hovedskallerne alene; det er

Former med længere og tyndere Snude end *P. doris* og med grovere Tænder ligesom hos denne Art; men medens de to af disse Skeletter have 74 og 75 Hvirvler, have de to andre 79 og 81. Jeg mener derfor at burde holde dem ude fra hinanden som tilhørende to forskellige Arter, men erkjender, at det er noget vilkaarligt, naar jeg fæster Navnet *P. alope* til den med de færre, *P. attenuatus* til den med de talrigere Hvirvler. De to Exemplarer af *P. alope* m. ere opgivne at være af Hunner; den ene (Nr. 6) er tagen i Atlanterhavet paa 47° N.Br. og 11° V.L.; jeg vilde paa Grund af Bækkenbenenes Udvikling og Snudens Form betvivlet, at Kjønsangivelsen er rigtig, men da dens Foster foreligger, maa denne Tvivl forstumme, med mindre Fosteret skulde være af et andet samtidig fanget og i øvrigt ikke opbevaret Dyr. Den anden (Nr. 15) er taget langt derfra, i det indiske Hav, SSO. for Mascarenhas Øerne, paa 28° 20' S.Br. og 60' Ø.L.; dens Bækkenben ere vel korte (47 Mm.), men ret kraftige. Den ledsagende Skitse viser en skarp Grænselinie mellem Ryggens sorte og Bugens graa Farve, hvilken Grænse midt paa Kroppen bøjer sig nedad, saaledes at Buen begynder mellem Lemmerne og Øjet og ender et Stykke bagved Rygfinnen.

Stykkernes Nummere . . .	<i>P. alope</i> m.		<i>P. attenuatus</i> m.		Hovedskaller hørende til den ene eller den anden af disse Arter.				
	6	15 ♀	8 ♀	3	23	22	21	25	19
	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.
Hele Skelettets Længde fra Spidsen af Overkjawen til Indsnittet i Halefinnen	1890	1620	1750	1720	—	—	—	—	—
Hele Hovedskallens Længde fra Spidsen af Overkjawen til Nakkeledknuderne	415	410	400	400	388	416	392	387	410
Dens største Brede over Kind-Tindingbuerne .	167	164	170	168	161	160	162	162	172
Hjærnekas. Lgd. fra Nakkeledkn. til Orbitalindsn.	170	162	165	160	161	160	115	170	167
Snudedelens Lgd. fra disse til Overkj. Spidse .	255	250	245	243	240	233	244	227	251
Sammes Brede mellem Orbitalindsnittene ved dens Grund	88	87	90	84	87	81	84	91	88
Afstanden mellem disse Indsnit og sidste Overkjawetand	45	46	38	"	43	37	45	35	42
Hovedskallens Længde forholder sig til hele Skelettets som	1 : 4,6	1 : 4,0	1 : 4,4	1 : 4,3	—	—	—	—	—
Dens største Brede forh. sig til dens Lgd. som	1 : 2,5	1 : 2,5	1 : 2,3	1 : 2,4	1 : 2,4	1 : 2,6	1 : 2,4	1 : 2,4	1 : 2,4
Hjærnekassens Lgd. til hele Hovedskallens som	1 : 2,4	1 : 2,5	1 : 2,4	1 : 2,5	1 : 2,4	1 : 2,6	1 : 2,5	1 : 2,3	1 : 2,5
Snudens Længde til hele Hovedskallens som .	1 : 1,6	1 : 1,6	1 : 1,6	1 : 1,7	1 : 1,6	1 : 1,8	1 : 1,6	1 : 1,7	1 : 1,6
Hjærnekassens Længde til Snudens som	1 : 1,5	1 : 1,5	1 : 1,5	1 : 1,5	1 : 1,5	1 : 1,5	1 : 1,6	1 : 1,3	1 : 1,5
Snudens Brede ved Grunden til dens Lgd. som	1 : 2,9	1 : 2,9	1 : 2,7	1 : 2,9	1 : 2,8	1 : 2,8	1 : 2,9	1 : 2,5	1 : 2,9
Tændernes Antal	39—37 40—41	33—35 38—38	35—36 38—38	39—40 41—43	39—40 38—38	37—37 —	34—34 33—34	40—41 42—42	35—36 37—38

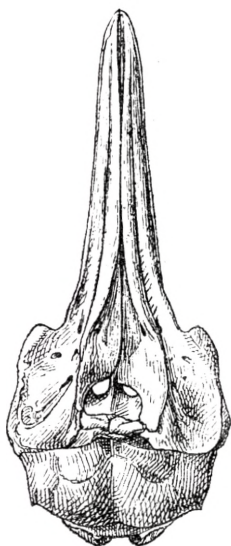
Stykkernes Nummere . . .	<i>P. alope</i> m.		<i>P. attenuatus</i> m.	
	6	15 ♀	8 ♀	3
Hvirvlernes samlede Tal	74	75	79	81
Ribbenenes Antal (de rudimentære i Parenthes)	14 (1)	14	15 (1/1)	15 (1/1)
Ribbenpar med dobbelt Ledforbindelse med Brysthvirvlerne	4	6	5	6
Lændehvirvler	19	19	21	21
Halehvirvler	34	35	36	38
Nedrebuer (Hæmapofyser) tilstede	27	26	28	24
Første lodrette Karkanaler findes i Hvirvel Nr.	52	54—55	58	57—58
De sidste tydelige Tværtappe paa Hvirvel Nr. .	55—56	57	62	61
Den sidste tydelige Torntap paa Hvirvel Nr. . .	60	64	67	67—68
Antal af Hvirvler uden Metapofyser (deres Nr)	8 (31—38)	26 (23—48)	12 (33—44)	16 (29—44)
	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.
Første Ribbens Brede	23	16	17	
Brystbenets Længde og Brede	165—100	125—76	160—82	157—83
Bækkenbenenes Længde	79	47	48	—
Skulderbladenes Længde og Højde	207—122	134—100	155—109	—
Lemmernes Længde fra Skulderleddet	280	216	240	240
Lemmernes Længde forholder sig til hele Ske- lettets som	1 : 6,8	1 : 7,5	1 : 7,3	1 : 7,2
	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.
Armens Længde	120	93	98	98
Haandens Længde	176	143	160	138
Forskjellen mellem dem	56	50	62	40
Fingerleddenes Antal	2.9.6.3.2	3.9.6.3.2	3.9.7.3.2	1.8.6.3.2
	2.9.6.3.1	3.9.6.3.1	3.10.7.3.2	1.8.6.3.2

Om Nr. (8) (*P. attenuatus* m.) er oplyst, at den var en Hun; de smaa Bækkenben bekræfte Angivelsens Rigtighed. Set fra Siden var den meget mørk foroven og askegraa forneden. Den er taget i Atlanterhavet paa 2° 44' N. Br. og 29° 2' V. L., altsaa ikke langt fra St. Paul. Nr. (3) er tagen paa 9° N. Br. og mellem 33 og 34° V. L., saa at sige midt i Atlanterhavet. Der er opgivet følgende Maal for to af disse Stykker:

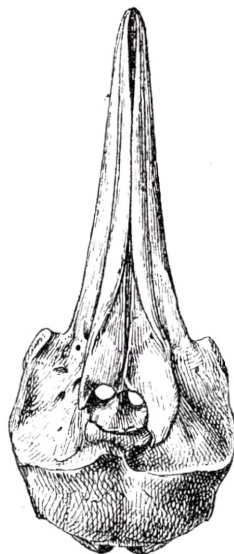
	Nr. 8 Hun)	Nr. 15 (Hun)
Fra Snudespidsen til Haleindsnittet	5' 7½"	5' 8"
Fra Snudespidsen til Rygfinnen	2' 7½"	2' 7"
Fra Snudespidsen til Lemmerne	1' 3½"	1' 4"
Fra Snudespidsen til Øjet	" 11¾"	1' "
Fra Snudespidsen til Blæsegattet (Næseborene)	1' ½"	1' "
Fra Gattet til Kjønsaabningen	" 2½"	" 1"
Fra Gattet til Indsnittet i Halefinnen	1' 6"	1' 5"
Fra Navlen til Kjønsaabningen	1' 5½"	
Fra Rygfinnen til Indsnittet i Halefinnen	2' 2½"	2' 3"
Omfang foran Rygfinnen	2' 11"	2' 10½"
Omfang foran Halefinnen	1' 3"	
Omfang 15 Tommer fra Halen		1' 7¼"
Gabets Længde	" 9"	
Snudespidsens Længde	" 4½"	

P. alope.

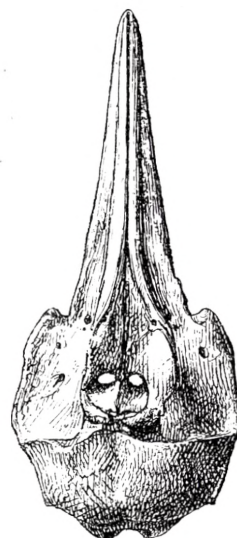
6

15

P. attenuatus.

8

Tænderne have paa disse Kranier en Længde af 7—8 Mm. og et Tværmaal af c. 2½ Mm.; der gaar 5 paa en dansk Tomme. Hvis det paa Tabellen under Nr. 6 opførte Skelet er af en Han, som jeg dog er mest tilbøjelig til at tro, vil man ogsaa her ret vel kunne skjelne mellem Hannerne med lidt smallere og mere højryggede Snuder og Hunner med lidt bredere og fladere Snude. Det nævnte Skelet, det største af dem alle, er det, som har det længste Skulderblad og de mest udviklede Muskelindtryk paa samme, og *Acromion* er her med sin Spids sammenvokset med Skulderbladets Plade, saa at Indsnittet mellem begge er forvandlet til et Hul; det har ogsaa de længste Luffer, hvis Udvikling

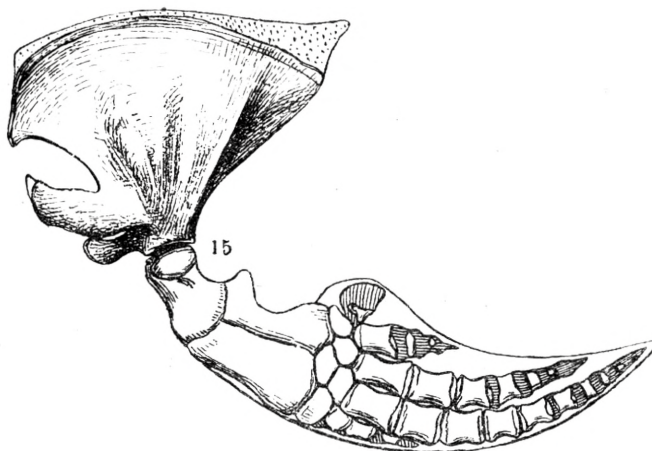
jo i det hele synes at staa i et kjendeligt Afhængighedsforhold til Individets Alder. Det samme Skelet frembyder den Anomali, at 4 Lændehvirvlers Neuropofyser ere sammenvoxne to og to til Plader af betydelig Brede. Andre Afvigelser, som i Almindelighed let lade sig paavise, naar man Stykke for Stykke vil sammenligne to hvilket som helst Delfinskeletter af samme Art, anser jeg ikke for at have mere end individuel Betydning.

P. longirostris (Schl.)

Lang- og tyndsnudede Delfiner med c. 40 fine Tænder, korte Luffer og 72 Hvirvler.

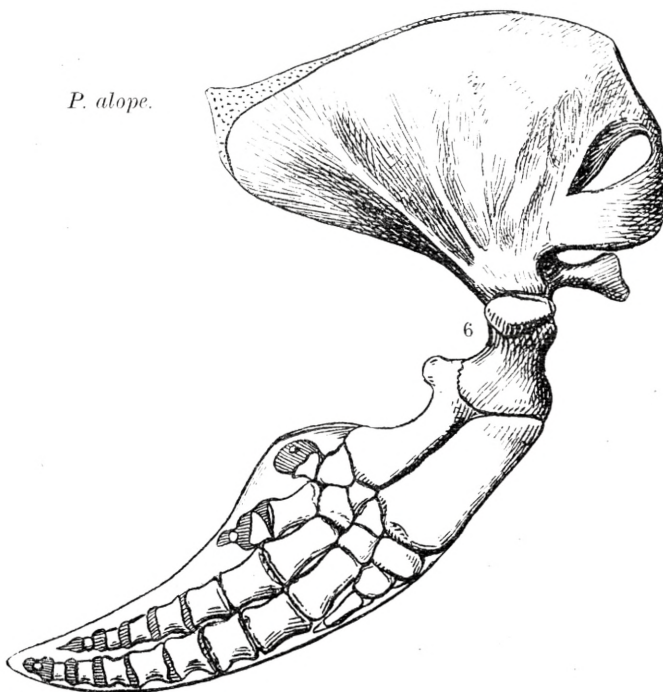
Museets Skelet af denne Art, opgivet at være fra Australien, er i sin Tid af afd. Eschricht kjøbt hos en hamburgsk Naturaliehandler. Ingen anden mig bekjendt Prodelphin har saa lang og tynd en Snude eller en forholdsvis saa lille

Hjærnekasse. Jeg erkjender Overensstemmelsen mellem den mig foreliggende Art og Schlegels Fremstilling af *P. longirostris* (Abhandl. aus d. Geb. d. Zoologie etc. t. I, II, IV fig. 1) samt med Grays *D. microps* (Zool. Ereb. & Terr. & Synopsis, pl. 25). Denne sidste Figur er rimeligvis udført efter Hovedskallen af en Han, og til det samme Kjøen henfører jeg paa Grund af den høje Næseryg det foreliggende Skelet. Da der hidtil intet har været

Tallene henviser til Stykkernes Nummere S. 44—45.

P. alope.

bekjendt om denne Arts Skelet, ville de nédenstaaende Oplysninger om Museets Exemplar ikke være uden Værd. For Fulstændigheds Skyld medtager jeg de sædvanlige Angivelser om Hovedskallen.

Skelettets Totallængde er	1805 Mm.;	Forholdet mellem Hovedskallens og hele Ske-
Hovedskallens Længde	418 — ;	lettets Længde er som
Dens største Brede	155 — ;	Mellem Hovedskallens Længde og Brede
Hjærnekassens Længde	150 — ;	Mellem Hjærnekassens og Hovedskallens Længde
Snudedelens Længde	275 — ;	Mellem Snudens og Hovedskallens Længde
Dens Brede ved Grunden	77 — ;	Mellem Hjærnekassens og Snudens Længde
Afstanden fra Indsnittene til den sidste		Mellem Snudens Brede ved Grunden og dens
Overkævetand	35 — ;	Længde

Tændernes Antal er — bortset fra det forreste tilsyneladende tandløse Afsnit af Overkæven — $\frac{46-49}{51-53}$; de enkelte Tænder have et Tværmaal af 2 Mm., en Længde af højst 8 Mm., og der gaar 7 af dem paa en dansk Tomme. Plovbenet er synligt i en Strækning, der er lig med Snudens Brede ved Basis.

Det samlede Hvirveltal er **72**, hvoraf 14 bære Ribben; de 5 første Par af disse staa i dobbelt Ledforbindelse med Rygraden. Der er 17 Lænde- og 34 Halehvirvler og iagttages 25 Nedrebuer. De første tydelige *foramina perforantia* iagttages paa den 48de og 49de Hvirvel, den sidste tydelige Tværtap paa den 55de, den sidste Torntap paa den 61de Hvirvel. Omtrent 11 Hvirvler (fra den 31te til den 41de) ere uden Metapofyser. Den højeste Torntap er saa lang som $4\frac{1}{2}$ Hvirvel, den længste Tværtap som $3\frac{1}{2}$ Hvirvel af det samme Rygradsparti. Brystbenet er 155 Mm. langt og halvt saa bredt (77 Mm.) mellem Spidserne af *apophyses manubrii*. Skulderbladet er 153 Mm. bredt og 98 Mm. højt, det første Ribben 22 Mm. bredt. Lemmernes Længde er 252 Mm. og indeholdes 7,2 Gang i hele Skelettets Totallængde; Armens Længde er 123 Mm., Haandens 155 Mm. I begge Lemmer tælles 2.9.7, 3.2 Led.

Da der vel næppe kan være Tvivl om, at *P. roseiventris* (Hombr. & Jacqu.) (Gervais «Ostéographie d. Cétacés» pl. XXXVIII fig. 6) er den samme Art, kan der altsaa ad denne Vej oplyses noget om denne Delfins Udseende i levende Live.

Prodelphinus Holbölli (Eschr.).

Delfiner med kort, lancetdannet Snude, c. 50 fine Tænder, korte Luffer og 75 Hvirvler.

Den lille grønlandske Delfin, hvis Skelet Eschricht præsenterede for det skandinaviske Naturforsker mødes Zoologiske Sektion i 1847¹⁾ under det Artsnavn, der skulde

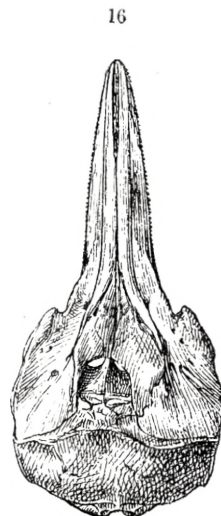
¹⁾ Forhandlinger ved de skandinaviske Naturforskeres femte Møde, S. 611 (1849). Artsnavnet er dog ikke nævnt i Beretningen om Mødet. Det er omtalt i S. Nilssons Skand. Fauna, Daggdjuren S. 596.

minde om dets Indsender, er fremdeles den eneste af sin Art i vort Cetaceum. Den er hverken senere indsendt fra Grønland eller faldet for vore Skibsføreres Harpuner i de sydligere Bælter af Atlanterhavet. I Henseende til Kraniets Form hører den til de mere kort- og bredsnudede Former og udmærker sig særlig ved sin lanceolate Snudeform, flade Mellemkæveben og smaa og fine, tæt stillede Tænder; deres Antal er $\frac{50-53}{49-51}$, deres Længde $7\frac{1}{2}$ Mm., Tværmaal $2\frac{1}{2}$ Mm., og de sidde saa tæt, at der gaar ikke mindre end 8 af dem paa en dansk Tomme. Der er kun 74 Hvirvler, men der mangler øjensynlig 1, men næppe heller flere, saa at man kan sætte Tallet til 75. Det er i øvrigt et Skelet af et meget ungt Dyr — hvis Korthaadethed jeg væsentlig skriver paa dets Ungdoms Regning; Haanden er her 15 Mm. kortere end Armen! At de første perforerende Karkanaler først optræde paa den 57de Hvirvel, er ellers kun Tilfældet hos Former med et større Hvirveltal; det maa derfor bemærkes, at en saadan allerede er antydnet — d. v. s. tilstede i en finere Skikkelse — paa den ene Side paa den 55de Hvirvel.

Skulde denne Form identificeres efter Kraniet med nogen af de af Gray afbildede Arter, maatte det snarere være med *P. styx* (l. c. pl. 21) end med *P. eufrosyne*, til hvilken den — under megen Tvivl — blev henført af S. Nilsson, hvilket atter har havt til Følge, at denne Delfinart paa forskellige Steder er bleven opført som grønlandsk ¹⁾.

Skelettets Total længde	1265 Mm.;	Hovedskallens Lgd. forh. sig til Skelettets som 1 : 3,6
Hovedskallens Længde	350 — ;	Forholdet mellem dens Lgd. og Brede er som 1 : 2,3
Hjærnekassens Brede over Kindbuerne	155 — ;	Hjærnekassens Længde til Hovedskallens er som 1 : 2,2
Dens Længde til Orbitalindsnittene	158 — ;	Snudens Længde til Hovedskallens er som . . 1 : 1,8
Snudens Længde fra disse	195 — ;	Hjærnekassens Længde til Snudens er som . . 1 : 1,2
Dens Brede mellem disse	83 — ;	Snudens Brede til dens Længde er som 1 : 2,4
Afstanden fra dem til sidste Tand	33 — ;	
Hvirvlernes samlede Tal er	75;	Første Ribbens Brede er 12 Mm.
Ribbenenes	14;	Brystbenets Længde og Brede 108 og 73 —
Deraf have dobbelt Ledføjning	4;	Skulderbladets Længde og Højde . . . 116 og 86 —
Lændehvirvler	20;	Lemmernes Længde 157 —
Halehvirvler	34;	Armens 90 —
Hæmapofyser tilstede	23;	Haandens 75 —
Første lodrette Karkanal i	57de Hvirvel;	
Sidste tydelige Tværtappe paa	59de — ;	
— — — — — Torntap paa	63de — ;	Fingerleddene: $\frac{1.7.6.3.1}{? 7.6.3.1}$
Hvirvler uden Metapofyser	d. 36te—48de;	

¹⁾ F. Ex. af R. Brown: Notes on the history and geographical relations of the Cetacea frequenting Davis Strait and Baffins Bay etc. Proc. Zool. Soc. 1868 p. 549. Arctic Manual and Instructions, edit. by P. Rupert Jones (1875) p. 85.

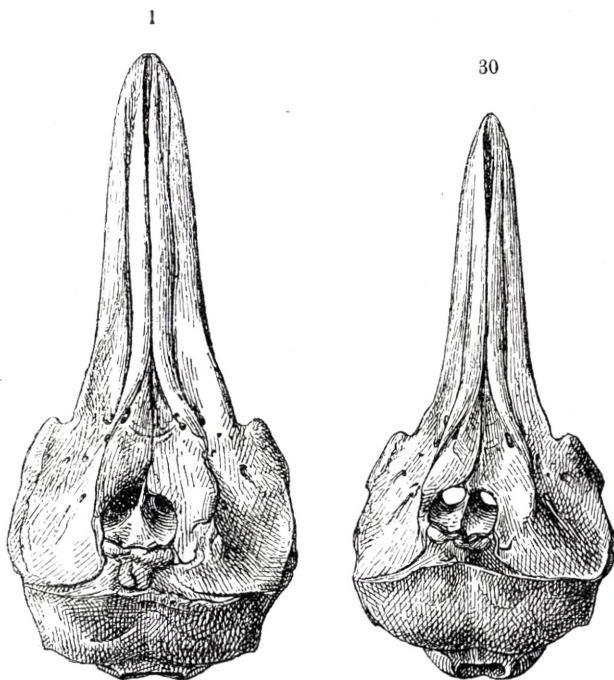
Prodelphinus tethyos (Gerv.).

Delfiner med langstrakt, lancetdannet Snude, c. 40 grovere Tænder og 78—79 Hvirvler.

P. Gervais beskrev¹⁾ i 1853 under Navn af *P. tethyos* kortelig en Hovedskal af en Delfin uden Ganefurer, 430 Mm. lang, 210 Mm. bred over Tindingerne, 100 Mm. over Snudens Grund og med $\frac{45-46}{41-42}$ Tænder. Denne Delfin var strandet ved Kysten af Deptm. Hérault i Middelhavet; Kraniet er afbildet fra Undersiden paa den Afhandlingen ledsagende Tavle og senere atter i «Ostéographie d. Cétacés», pl. XXXVIII fig. 2. Der finder man tillige (fig. 1) Afbildninger af Hovedskallen af en meget lignende, men noget mere langsnudet Delfin af anselig Størrelse, aabenbart et gammelt Dyr, under Navn af *D. marginatus* Duvern. & Pucheran²⁾. Denne Art er baseret paa to ved Dieppe i 1854 strandede Delfiner, om hvis Form og Proportioner nogle Oplysninger kunne findes i P. Fischers «Cétacés du sud-ouest de la France»³⁾. Der omtales i denne Afhandling ogsaa en *D. algeriensis* Loche,

beskrevet i «Revue et Magasin de Zoologie» f. 1860 og opstillet paa en stor Hun-Delfin (2470 Mm. lang), med $\frac{49}{45}$ Tænder, der menes at staa nær ved *D. tethyos*, men hvis Hovedskal desværre ikke kjendes. Saa vidt skjønnes er der megen Sandsynlighed for, at disse 3 nominelle Arter ere et og det samme, og andre *Prodelphinus*-Arter kjendes ikke fra Middelhavet eller overhovedet fra Europas Kyster.

Af Delfiner af denne Type har Museet to Skeletter og 1 Kranium: 1) et stort Skelet (Nr. 1), det største af den hele Slægt, af et gammelt Dyr af kraftig Bygning, hvis Hovedskals Fysionomi i høj Grad ligner den af Gervais afbildede *P. marginatus*; uheldigvis mangle Lemmerne, og jeg har ingen Oplysning fundet

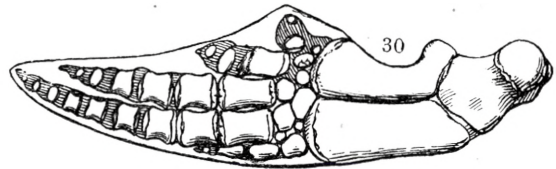
¹⁾ Remarque sur les Mammifères marins qui fréquentent les côtes de la France et plus particulièrement sur une nouvelle espèce de Dauphin propre à la Méditerranée (Soc. d'agric. de l'Hérault 1853).

²⁾ Revue et Magasin de Zoologie 1854 p. 547.

³⁾ Actes de la Société Linnéenne de Bordeaux. Vol. XXV. 1881 p. 150.

	« <i>D. marginatus</i> » fra Dieppe. ♂	Nr. 1.	Nr. 18.	Expl. fra Iviza. Nr. 30 ♀
	Mm.	Mm.	Mm.	Mm.
Skelettets Totallængde	2090	2210	—	1625
Hovedskallens Længde	460	457	456	405
Dennes Brede over Kindbuerne	230	214	209	185
Hjærnekassens Længde til Orbitalindsnittene	—	192	186	174
Snudens Længde fra samme	280	274	276	235
Dens Brede mellem samme	115	118	105	98
Afstanden fra disse til den sidste Overkjævetand	—	—	43	42
Hovedskallens Lgd. forholder sig til hele Skelettets som Forholdet mell. Hovedskallens Lgd. og største Brede	1 : 4,5 1 : 2,0	1 : 4,8 1 : 2,1	— 1 : 2,2	1 : 4,0 1 : 2,2
Forh. mell. Hjærnekassens og hele Hovedskallens Lgd.	—	1 : 2,4	1 : 2,5	1 : 2,3
Forholdet mellem Hovedskallens og Snudens Længde	1 : 1,7	1 : 1,7	1 : 1,7	1 : 1,7
Forholdet mellem Hjærnekassens og Snudens Længde	—	1 : 1,4	1 : 1,5	1 : 1,4
Forholdet mellem Snudens Længde og største Brede	1 : 2,4	1 : 2,3	1 : 2,6	1 : 2,4
Tændernes Antal	47—47 43—45	39—39 40—42	41—42 43—43	40—41 38—38
Hvirvlernes Antal er	76	79	—	78
Ribbenenes Antal er	15	15 (1/1)	—	13
Ribben med dobbelt Ledføjning	5	3	—	4
Lændehvirvler	22	22	—	20
Halehvirvler	32	35	—	38
Hæmapofyser (Nedrebuer) tilstede	—	22	—	30
Første lodrette Karkanaler findes i Hvirvel Nr.	59—60	58—59	—	55—56
Sidste tydelige Parapofyser paa Hv. Nr.	63	61	—	59
Sidste tydelige Neurapofyse paa Hv. Nr.	68	66	—	63
Hvirvler uden Metapofyser (deres Nummere)	15 (29—43)	13 (41—43)	—	12 (31—42)
Første Ribbens Brede	—	Mm. —	—	Mm. 18
Brystbenets Længde og Brede over Manubrium	—	225—125	—	125—58
Bækkenbenenes Længde	—	—	—	62
Skulderbladets Længde og Højde	—	—	—	156—98
Lemmernes Længde	—	—	—	234
Forholdet mell. Lemmernes og hele Skelettets Længde	—	—	—	1 : 7,0
Armens Længde	—	—	—	Mm. 112
Haandens Længde	—	—	—	133
Forskjellen mellem dem	—	—	—	21
Fingerleddenes iagttagne Antal	2.9? . 7.3.1?	—	—	3.8.6.3.2 2.8.6.3.2

om dets Hjemsted, men jeg antager, at det er hjemført fra Atlanterhavet af en af vore Skibskaptejner; 2) et Kranium (Nr. 18) af samme Størrelse, med nogle Formforskjelligheder fra det foregaaende; desværre vides heller ikke, hvorfra det er. Det er betydelig mere smalsnudet end (1), idet det indsnævres betydelig omtrent fra det Punkt, hvor Tanddrækken begynder. Den smallere, mere højryggede Snude antyder formentlig, at (18) er af en Han, den bredere og fladere Snude, at (1) er af en Hun. 3) Et Skelet af en ved Iviza i Middelhavet harpuneret yngre Delfin (Nr. 30), der af Giveren, nuværende Havneassistent Corneliussen, er oplyst at være af en Hun. Efter Kraniet nærer jeg ingen Tvivl om dens Identitet med *P. tethyos*; i Fysionomi stemmer den vel nok med Kranierne (1) og (18), men den er mere kortsnudet, uden Tvivl fordi den er af et yngre Dyr. — Jeg har i omstaaende Tabel sammenstillet de sædvanlige Maal, Proportioner og Tællinger af Hvirvler for disse 3 Stykker og tillige i en egen Kolonne optaget de ligeartede Data, som ere meddelte af P. Fischer om Typexemplaret af «*D. marginatus*». Det vil ses, at der i visse Forhold er stor Uoverensstemmelse, men at der er en Gradation i disse Forhold, som taler mod at tillægge dem større Betydning. At Hvirveltallet varierer fra 76—79, vil intet sige; mærkeligere er det, at der kan være 3, 4 eller 5 Hvirvler med dobbelt Ledføjning, og at det er det yngste Exemplar, som har flest! Der er ogsaa et betydeligt Spring fra (30) til Skelettet fra Dieppe i Henseende til, hvilke Hvirvler der vise de første Karkanaler, de sidste Parapofyser eller Neurapofyser; men Skelettet (1) udjævner disse Forskjelligheder. Det kan endnu bemærkes, at paa dette gamle Skelet maa de tre første Hvirvler siges at være sammenvoxne, da den tredje baade med sit «Legeme» og med den øverste Del af sin

Bue er sammenvoxen med anden. Tænderne have hos (1) en Højde af 11 Mm., et Tværmaal af $2\frac{1}{2}$ Mm., og der gaar fem af dem paa en dansk Tomme; hos (18) ere de noget kortere og svagere. Det vil ses, at paa det yngre Skelet er Hovedskallen netop en Fjerdedel, Luffernes Længde en Syvendedel af Totallængden. Paa Skelettet fra Dieppe var Hovedskallens Længde derimod $\frac{2}{9}$ af samme: en ganske naturlig Aldersforskjel. I begge Haandrodspartier af Skelettet fra Iviza iagttoges der 2 Smaaknogler ud over det sædvanlige Antal. Om denne Delfin er det end ydermere oplyst, at den havde en blaagraa Ryg, hvis Farve i Afskygninger gik over i Bugens hvidblaa, samt at der løb en mørkere Stribe «fra Øjet til Halegabet» og en Stribe fra Mundvigene til Lufferne.

Kort I oplyser, hvor i Atlanterhavet de i denne Afhandling omtalte pelagiske Delfiner af Slægterne *Steno*, *Prodelphinus* og *Delphinus* ere fangne, forsaavidt som Angivelser derom foreligge. Er dette end kun et ubetydeligt Bidrag til Kundskab om Delfin-Arternes Udbredning, vil det dog kunne tjene til at orientere i, i hvilke Havbælter de i Afhandlingen nævnte Tandhvaler er truffne.

- S Steno rostratus.*
D Delphinus delphis.
P 1. Prodelphinus doris.
P 2. Pr. euphrosync.
P 3. Pr. euphrosynoides.
P 4. Pr. obscurus.
P 5. Pr. alope.
P 6. Pr. attenuatus.
P 7. Pr. tethyos.

Kort II oplyser, hvor i Atlanterhavet der af de nedennævnte Rejsende og Sofarende er set eller fanget Delfiner paa de nedenfor nævnte 8 Rejser. Hensigten dermed er kun at give et Billede af de os foreliggende Erfaringer om Delfiners Forekomst i dette Bælte af Atlanterhavet. Til deres Bedømmelse vil det være nødvendigt at tage Hensyn til de af Sejlskibene fulgte Ruter. Tallene (1—8) vise hen til de nedenfor anførte Ruter, oplyse altsaa intet med Hensyn til de enkelte Slægters eller Arters Udbredning.

1. Andréa (1866) til og fra Havanna.
2. Warming fra Brasilien.
3. Andréa (1863—64) til og fra Mauritius.
4. Andréa (1865—66) til og fra Rio Janeiro.
5. Hygom (1863) til Maruim (Brasilien).
6. Hygom (1863—64) til og fra Maruim.
7. Andréa (1867) til Havanna.
8. Reinhardt til Brasilien.

Der er ikke lagt an paa at indføre de opgivne Lokalteter med absolut Nøjagtighed, da der kun tilsigtedes et Overblik. At Findestederne samle sig saa stærkt i visse Strøg, er vistnok til Dels en Følge af, at Ruterne dér krydses; men man tager dog vistnok heller ikke fejl i at uddrage af dem det Resultat, at Delfiner ere særdeles hyppige i den Del af Atlanterhavet, der ligger Vest for Frankrig og den iberiske Halvø.

Med Hensyn til den stentrykte Tavle bemærkes, at den giver dels en Fremstilling af Skelettet af *Steno rostratus*, udført paa Grundlag af en fotografisk Afbildning, dels en approximativ Fremstilling af denne Delfins Ydre, paa Grundlag af Kaptejn Andréas Skitse af Farvefordelingen og af hvad der af andre Kilder kunde oplyses om dens Fysionomi; men den kan ikke i Enkeltighederne gjøre Krav paa absolut Paa-lidelighed.

De i Texten (S. 25, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 46, 49 og 50) indtrykte Afbildninger af Hovedskaller ere alle udførte efter Fotografier og kunne derfor gjøre Krav paa Nøjagtighed i Omridsene; deres Hensigt er især at tjene som oplysende Bilag til Henførelsen til bestemte Arter, men tillige at lette Bestemmelsen af Delfinkranier i andre Samlinger. Tallene henviser til de Numre, som Originalerne bære i Museet og paa Tabellerne.

Med Hensyn til de fire Skitser af Farvefordelingen hos Delfiner S. 17, 34 og 42 bemærkes, at Konturen, hvori denne er indtegnet, er en ideal Delfinkontur, til Grund for hvilken ligger *D. delphis*, og at de derfor kun have Betydning som oplysende Farvetegning og Farvefordeling.

Rettelse.

S. 16 L. 3 f. n. N. 5 læs: N. 3.

Contributions à la connaissance des trois genres pélagiques
d'Odontocètes: *Steno*, *Delphinus* et *Prodelphinus*.

Par

Chr. Fr. Lütken.

La collection de Cétacés du musée zoologique de l'université de Copenhague s'est, dans le cours des temps, augmentée d'un nombre assez considérable de squelettes et de crânes de dauphins pélagiques, principalement des régions chaudes de l'Atlantique. Ils ont, pour la plupart, été rapportés par les capitaines de navire auxquels le musée doit sa richesse en d'autres animaux pélagiques, et qui, dans leurs voyages aux Antilles, au Brésil, à Maurice, à Java, au district de l'Amour, etc., ont profité de toutes les occasions pour harponner ces dauphins. Dans beaucoup de cas, ils ont en outre pris des mesures des animaux frais, noté des observations sur leur couleur et leur aspect, découpé des modèles de leurs nageoires, etc., et presque toujours marqué la latitude et la longitude du lieu où ils ont été pêchés. Tandis que les dauphins pélagiques sont en général relativement faiblement représentés, même dans les grandes collections cétologiques, les espèces plus petites, du moins, le sont aussi richement dans notre musée que les Odontocètes des mers du Nord. Il semble donc qu'il y a tout lieu de faire un essai pour apporter, à l'aide de ces matériaux, plus de clarté dans une branche de la cétologie qui, sous ce rapport, laisse encore beaucoup à désirer. Les squelettes et les crânes dont il s'agit appartiennent aux 3 genres ci-dessus mentionnés de Delphinides pélagiques. Je me propose, dans ce qui suit, de montrer, aussi brièvement que possible, quels sont les principaux points pour lesquels l'étude de ces matériaux me paraît avoir donné des résultats positifs. Dans l'introduction du mémoire danois, j'ai exposé avec plus de détail l'état actuel de la cétologie, surtout au point de vue des questions qui se rapportent plus ou moins directement aux matières dont il s'agit ici.

I.

Le musée possède un squelette entier et 5 têtes osseuses d'une espèce du genre *Steno* que j'ai identifiée avec le *S. rostratus*; deux autres (dont une du Pacifique) appartiennent peut-être à une forme très voisine à museau un peu plus étroit et à dents un

peu plus fines, mais je suis plus porté à ne pas les regarder comme constituant une autre espèce, et je crois que nous ne connaissons en somme qu'une seule espèce de ce genre, laquelle viendra ainsi également à comprendre le *S. perspicillatus* de M. le professeur Peters. J'ai donné — ce qu'on n'avait pas encore — un dessin du squelette de ce robuste dauphin, et je me suis servi d'une esquisse faite par le donateur, M. A. F. Andréa, en mettant en outre à profit ce que j'ai trouvé dans la littérature sur le genre dont il s'agit, pour faire exécuter une reproduction de la physionomie de ce dauphin, qui, il est vrai, n'est pas authentique dans tous les points, mais ne s'écarte probablement pas beaucoup de la vérité et contribuera en tout cas à en faire mieux connaître les caractères extérieurs. Ce dessin rappelle beaucoup le dauphin que M. Pernetty (Voyage aux îles Malouines) a rencontré dans le voisinage des îles du Cap Vert. — Les mesures de 8 crânes qu'on trouvera p. 8 donnent: 1) la longueur totale de la tête osseuse; 2) la longueur du crâne proprement dit; 3) sa largeur; 4) la longueur de la symphyse de la mâchoire inférieure. Le sternum, les omoplates et les membres du squelette ci-dessus mentionné sont représentés p. 10. Le nombre des vertèbres est de $65 = 7 + 13 + 15 + 30$; les six premières côtes s'unissent à la colonne vertébrale par une double articulation; les premiers canaux vasculaires perforants se trouvent sur la 6e ou la 7e vertèbre caudale; le nombre des phalanges est de 4.8.6.3.3. Le guillochis des dents est distinct sur toutes les 8 têtes; elles sont au nombre de 20—24 sur les 5 crânes types, et leur hauteur au-dessus des gencives est de 15—17 (plus rarement 14) millim.; leur diamètre à la base est de 7—8 millim., et 3 des plus grosses dents à la mâchoire inférieure occupent ensemble, y compris leurs intervalles, un espace de 30—34 millim. Les mesures prises sur le dauphin frais, p. 10, donnent: 1) la longueur totale de l'animal; 2) sa hauteur devant la nageoire dorsale; 3) la distance de l'extrémité du museau à la nageoire dorsale; 4) la distance de l'extrémité du museau à l'œil; 5) la distance de l'extrémité du museau à l'évent; 6) la distance de l'extrémité du museau aux membres.

II.

Le genre *Delphinus* (*Eudelphinus* Gerv.) se distingue non seulement par les sillons palatins de la tête osseuse, mais en même temps — comme l'indique une note laissée par M. Reinhardt — par la soudure des intermaxillaires, fait qui jusqu'ici ne semble pas avoir été observé par d'autres. Le musée en possède 11 squelettes et 13 crânes, dans lesquels — malgré leurs différences individuelles assez grandes, qui sont de la même nature que celles qu'on rencontre chez d'autres Odontocètes, et que j'ai exposées en détail dans le texte danois — je ne puis reconnaître que les représentants d'une seule espèce, le *D. delphis* classique, qui, chose singulière, a, pour la première fois, été exactement représenté par M. Reinhardt, et peu de temps après par M. Flower. Je suis d'ailleurs porté à croire qu'on ne connaît de ce genre que cette espèce unique, sans que, cependant, je veuille ni puisse endosser quelque responsabilité relativement aux formes ou aux variétés un peu plus divergentes que je n'ai pas examinées. Je profite de l'occasion pour rappeler que le *D. Walkeri* et le *D. Moorii* de M. J. E. Gray,

qui ne sont autre chose que le *D. delphis*, sont basés sur des squelettes et des dessins qui, de même que tant d'autres de nos squelettes de dauphins, sont dus non au capitaine Walker, mais au capitaine A. F. Andréa. J'ai indiqué, p. 17, d'après un dessin du même capitaine, la coloration d'un des dauphins dont nous possédons le squelette. Les têtes osseuses, les omoplates, les prosterna et les membres représentés p. 24 et 25, serviront à illustrer dans quelles limites varient ces différentes parties. Les variations dans le nombre des dents sont indiquées p. 20. On trouvera, p. 19 et 22, des tableaux indiquant d'autres différences dans les nombres et les proportions des diverses parties du squelette.

La première colonne du tableau de la p. 19 indique le numéro et le sexe de chaque individu; la deuxième, la longueur totale de la tête osseuse des condyles occipitaux à l'extrémité du museau; la troisième, la largeur de la tête osseuse entre les arcades zygomatiques; la quatrième, le rapport entre la longueur totale et la largeur de la tête osseuse; la cinquième, la longueur du crâne proprement dit jusqu'à une ligne entre les entailles antéorbitaires; la sixième, le rapport entre la longueur du crâne proprement dit et la longueur totale de la tête osseuse; la septième, la longueur du museau depuis les entailles antéorbitaires; la huitième, le rapport entre la longueur totale de la tête osseuse et celle du museau; la neuvième, le rapport entre la longueur du crâne proprement dit et celle du museau; la dixième, la largeur du museau à sa base entre les entailles antéorbitaires; la onzième, le rapport entre la longueur du museau et sa plus grande largeur; la douzième, la distance entre l'une des entailles ci-dessus mentionnées et la dernière dent de la mâchoire supérieure. Toutes les mesures sont données en millimètres.

La première colonne du tableau de la p. 22 indique le numéro et le sexe de chaque individu; la deuxième, la longueur totale du squelette, en mètres; la troisième, la longueur de la tête osseuse; la quatrième, le rapport entre ces deux longueurs; la cinquième, le nombre des vertèbres; la sixième, le nombre des paires de côtes; la septième, le nombre de ces paires qui sont rudimentaires; la huitième, le nombre des paires de côtes antérieures qui ont un col et une tête, et par suite une double articulation avec les vertèbres dorsales; la neuvième, les vertèbres lombaires; la dixième, les vertèbres caudales; la onzième, le nombre des hémaphyses; la douzième, la vertèbre où se trouvent les premiers canaux vasculaires qui traversent les parapophyses; la treizième, la vertèbre qui porte les dernières parapophyses distinctes; la quatorzième, la vertèbre où se trouvent les dernières neurapophyses distinctes; la quinzième, les vertèbres qui n'ont pas de métapophyses; la seizième, leur nombre; les deux suivantes, la largeur du prosternum et celle de la première côte, en millimètres; la dix-neuvième, la longueur des membres; la vingtième, le rapport entre cette longueur et celle de tout le squelette; la vingt-et-unième, la longueur du bras; la vingt-deuxième, celle de la main; la vingt-troisième, la différence entre eux; l'avant-dernière, le nombre des phalanges; la dernière, les squelettes dont le prosternum est percé ou fendu, ou n'a que des apophyses presque pas ou peu développées, ou dont le prosternum ou les membres manquent.

III.

Le genre *Prodelphinus* est le type par excellence des dauphins pélagiques¹⁾. Aussi n'y en a-t-il que très peu d'exemplaires qui aient été pris ou qui aient échoué sur les côtes de l'Europe, d'où il suit que les squelettes de ces dauphins sont fort rares dans les musées de l'Europe, et qu'un grand nombre d'espèces douteuses ont été établies sur des têtes osseuses rapportées par des navigateurs, matériaux qui malheureusement sont tout à fait insuffisants pour établir la diagnose exacte d'une espèce. C'est pourquoi l'incertitude sur la délimitation et le nombre des espèces est plus grande dans ce genre que dans tout autre, et, en réalité, on n'est guère arrivé plus loin qu'à pouvoir juger que le genre *Prodelphinus* doit renfermer plusieurs espèces, mais sans savoir au juste lesquelles ni combien. A cela vient s'ajouter que les limites de ce genre par rapport aux genres *Sotalia*, *Lagenorhynchus* et *Delphinapterus (leucorhamphus)* sont un peu vagues, depuis qu'il a été constaté que les os ptérygoïdiens ne sont pas toujours séparés chez le genre *Sotalia*, et que le nombre des vertèbres peut être tout aussi grand chez certains dauphins du genre *Prodelphinus* que chez certains *Lagenorhynques*. Comme notre musée, outre 10 crânes, ne possède pas moins de 19 squelettes appartenant au genre *Prodelphinus*, j'ai eu incontestablement à ma disposition de bien meilleurs matériaux que mes prédécesseurs, et je ne nie pas que je n'aie entrepris ce travail dans l'espoir que je réussirais à dégager l'histoire de ce genre des incertitudes qui l'obscurcissent. Si j'ai, en grande partie, été déçu dans mon attente, et si j'ai dû me borner à donner une série de matériaux bien ordonnés plutôt qu'une révision du genre, la raison en est, d'une part, que mes matériaux, bien qu'assez considérables, se sont cependant montrés plus pauvres et plus insuffisants que ceux dont je disposais pour le genre *Delphinus*, quand il a fallu les répartir entre les différents types ou espèces, et, de l'autre, que c'était une affaire délicate de rapporter nos squelettes à des espèces seulement établies sur des crânes. Pour faciliter aux zoologues le contrôle de mes déterminations, et aider les directeurs d'autres musées à rapporter leurs exemplaires à mes espèces, j'ai accompagné la description de tous les types dont je dispose de dessins de crânes exécutés d'après des photographies, et par suite complètement authentiques, qui donneront une idée bien nette de cette partie de leur physionomie. Un point très important pour la diagnose des espèces du genre *Prodelphinus* est le nombre total des vertèbres, dont les autres nombres sont pour ainsi dire des fonctions; il peut bien varier un peu chez la même espèce dans ce genre comme dans les autres, mais, par exemple, chez les 2 espèces que j'ai rapportées au *P. alope* et au *P. attenuatus*, il est de 74—75 chez le premier, de 79—81 chez le second, bien que j'aie été hors d'état de séparer ces deux types l'un de l'autre par le seul examen des crânes. Il est possible que des matériaux plus nombreux eussent fait voir que quelqu'une des 11 espèces que j'ai distinguées devait disparaître.

¹⁾ Il existe certainement d'autres formes de dauphins pélagiques que les 3 genres traités ici, et les navigateurs mentionnent surtout souvent de grands dauphins à tête ronde, sans doute des *Globicephales*. Leur grandeur ne permet pas de les capturer de la même manière que les dauphins pélagiques plus petits.

De ces 11 espèces, une est probablement nouvelle, mais elle avait déjà été désignée comme telle par feu M. le professeur Reinhardt; c'est le *P. Petersii*, harponné près de l'île Amsterdam. Une autre, le *P. Holbolli*, seulement connue de nom jusqu'ici, n'est représentée que par un tout jeune squelette provenant du Groenland, où il n'a vraisemblablement été qu'un hôte accidentel. J'ai cherché à délimiter approximativement ces 11 espèces en donnant dans le tableau, p. 32—33, un aperçu de celles de leurs différences ostéologiques qui pouvaient s'exprimer sous cette forme.

Après avoir fait connaître la provenance des différentes pièces du musée, et combien il possède de squelettes et de crânes de chaque espèce, ce tableau indique: 1) le nombre des vertèbres; 2) le rapport entre la longueur du museau et sa largeur à la base; 3) le nombre des dents; 4) combien il y en a sur la longueur d'un pouce danois (26 millim.); 5) le nombre des côtes antérieures qui sont doublement articulées avec la colonne vertébrale; 6—8) sur quelles vertèbres se trouvent le premier canal vasculaire perforant, la dernière parapophyse et la dernière neurapophyse.

J'ai en outre donné dans le texte danois, p. 27—30, un aperçu des variations ostéologiques qui, en général, peuvent se produire dans le genre *Prodelphinus*, pour pouvoir abréger par là le compte rendu des différentes espèces. Pour deux de ces espèces, la distribution des couleurs a été représentée, d'après des esquisses communiquées par M. Andréa, dans une figure idéale de *Prodelphinus*, qui ainsi n'apprend rien autre sur l'animal. Outre les dessins de crânes, on trouvera en plusieurs endroits des dessins d'omoplates et de membres qui éclairciront les variations de ces parties. Ici, comme pour les crânes, les nombres qui les accompagnent correspondent aux numéros des pièces dans les tableaux.

Les tableaux p. 34—35, 40—41, 44—45 et 51 donnent les mesures, les proportions, etc. suivantes dans l'ordre indiqué ici (de même p. 49, mais avec un changement dans l'ordre de la série).

1. Longueur de tout le squelette depuis l'extrémité de la mâchoire supérieure jusqu'à l'entaille de la nageoire caudale.
2. Longueur de la tête osseuse depuis l'extrémité de la mâchoire supérieure jusqu'aux condyles occipitaux.
3. Sa plus grande largeur entre les arcades temporo-zygomatiques.
4. Longueur du crâne depuis les condyles occipitaux (inclus.) jusqu'aux entailles orbitaires.
5. Longueur du museau depuis ces dernières jusqu'à l'extrémité de la mâchoire supérieure.
6. Largeur du museau à sa base entre les entailles orbitaires.
7. Distance entre ces entailles et la dernière dent de la mâchoire supérieure.
8. Rapport entre la longueur de la tête osseuse et celle de tout le squelette.
9. Rapport entre sa plus grande largeur et sa longueur.
10. Rapport entre la longueur du crâne proprement dit et celle de toute la tête osseuse.
11. Rapport entre la longueur du museau et celle de toute la tête osseuse.
12. Rapport entre la longueur du crâne proprement dit et celle du museau.
13. Rapport entre la largeur du museau à sa base et sa longueur.
14. Nombre des dents.

15. Nombre total des vertèbres.
16. Nombre des côtes (le nombre des côtes rudimentaires est ajouté entre parenthèses).
17. Nombre des paires de côtes qui sont doublement articulées avec la colonne vertébrale.
18. Nombre des vertèbres lombaires.
19. Nombre des vertèbres caudales.
20. Nombre des hémaphyses observées.
21. Numéro de la vertèbre traversée par les premiers canaux vasculaires perforants verticaux.
22. Numéro de la vertèbre qui porte les dernières parapophyses distinctes.
23. Numéro de la vertèbre qui porte la dernière neurapophyse distincte.
24. Nombre et numéros des vertèbres qui n'ont pas de métapophyses.
25. Largeur de la première côte, en millimètres.
26. Longueur et largeur du sternum.
27. Longueur des os pelviques.
28. Longueur et hauteur des omoplates.
29. Longueur des membres depuis l'articulation de l'épaule.
30. Rapport entre la longueur des membres et celle de tout le squelette.
31. Longueur du bras.
32. Longueur de la main.
33. Différence entre eux.
34. Nombre des phalanges.

J'ai de plus, dans de courtes descriptions ou diagnoses, cherché à rassembler les traits les plus caractéristiques des différentes espèces; malheureusement, ces diagnoses, qui ne disent rien de la forme extérieure des espèces, de leur coloration, etc. laissent encore beaucoup à désirer sous le rapport de la précision et de l'amplitude, et ne sont par suite à considérer que comme des résumés provisoires.

1. *P. doris* (Gr.) m. Museau pointu, assez long et étroit (avec une élévation plus ou moins accentuée de sa partie médiane supérieure, du moins chez les mâles) et 70 vertèbres; dents assez grosses (40 au plus); longueur des membres, environ $\frac{1}{7}$ de celle de tout le squelette. (Cette espèce semble être identique avec celle décrite sous le même nom par M. F. True).
2. *P. euphrosyne* (Gr.) m. Museau assez long et étroit, avec des dents plus fines (43 au plus), et 74 vertèbres; longueur des membres, environ $\frac{1}{7}$ de celle de tout le squelette (*Clymene Burmeisteri* de Malm).
3. *P. euphrosynoides* (Gr.) m. Museau un peu plus court, dents fines, au nombre de 33—40, et 73 vertèbres; longueur des membres, environ $\frac{1}{8}$ de celle de tout le squelette.
4. *P. clymene* (Gr.) m. Museau plus large, dents assez fines, au nombre de 36—40, et 74 vertèbres; longueur des membres, environ $\frac{1}{8}$ de celle de tout le squelette.
5. *P. obscurus* (Gr.) m. Museau court, dents plus grosses, au nombre de 33 environ, et 70 vertèbres; membres courts, dont la longueur est contenue presque $7\frac{1}{2}$ fois dans la longueur totale.

6. *P. Petersii* (Rhdt.). Museau lancéolé, dents assez espacées, au nombre de 30 environ, et 71 vertèbres; membres longs, dont la longueur dépasse $\frac{1}{6}$ de la longueur totale.
7. *P. alope* (Gr.) m. Museau très long et effilé, dents plus grosses, au nombre de 40 environ, et 74—75 vertèbres; membres assez courts, dont la longueur est contenue 7—7 $\frac{1}{2}$ fois dans la longueur totale.
8. *P. attenuatus* (Gr.) m. Comme le *P. alope*, mais avec 79—81 vertèbres.
9. *P. longirostris* (Schl.). Museau très long et effilé, dents fines, au nombre de 40 environ, et 72 vertèbres; membres courts, dont la longueur est contenue plus de 7 fois dans la longueur totale (*P. roseiventris* Hombr. & Jacq.).
10. *P. Holballi* (Eschr.). Museau court et lancéolé, dents fines, au nombre de 50 environ, et 75 vertèbres; membres courts, dont la longueur est $\frac{1}{8}$ de celle de tout le squelette.
11. *P. tethyos* (Gerv.). Museau lancéolé, dents plus grosses, au nombre de 40 environ, et 78—79 vertèbres; chez les jeunes individus, la longueur des membres est $\frac{1}{7}$ de celle de tout le squelette (= *D. marginatus*).

La **carte I** fait voir, en tant qu'on possède des indications à ce sujet, où ont été pris, dans l'Atlantique, les dauphins pélagiques des genres *Steno*, *Delphinus* et *Prodelphinus* mentionnés dans ce mémoire. Bien que ce ne soit qu'une contribution modeste à la connaissance de la distribution des dauphins, cette carte pourra cependant servir à s'orienter dans les parages où ont été rencontrés les Odontocètes cités dans le mémoire.

<i>S. Steno rostratus.</i>	<i>P 4. Pr. obscurus.</i>
<i>D. Delphinus delphis.</i>	<i>P 5. Pr. alope.</i>
<i>P 1. Prodelphinus doris.</i>	<i>P 6. Pr. attenuatus.</i>
<i>P 2. Pr. euphrosyne.</i>	<i>P 7. Pr. tethyos.</i>
<i>P 3. Pr. euphrosynoïdes.</i>	

La **carte II** fait voir dans quelle partie de l'Atlantique les voyageurs et navigateurs nommés plus bas ont vu ou pris des dauphins, pendant les 8 voyages ci-dessous mentionnés. Le but en est de donner une image des faits recueillis concernant la présence des dauphins dans cette zone de l'Atlantique. Pour en profiter, il sera nécessaire d'avoir égard aux routes suivies par les navires à voiles. Les chiffres (1—8) se réfèrent aux routes indiquées ci-après, et n'apprennent par conséquent rien relativement à la distribution des différents genres ou espèces.

1. Andréa (1866), voyage à la Havane, aller et retour.
2. Warming, retour du Brésil.
3. Andréa (1863—64), voyage à Maurice, aller et retour.
4. Andréa (1865—66), voyage à Rio Janeiro, aller et retour.
5. Hygom (1863), voyage à Maruim (Brésil).

6. Hygom (1863—64), voyage à Maruim, aller et retour.
7. Andréa (1867), voyage à la Havane.
8. Reinhardt, voyage au Brésil.

On ne s'est pas attaché à marquer la position des localités avec une exactitude absolue, puisqu'il ne s'agit que d'un aperçu. Si les lieux où l'on trouve les dauphins sont si concentrés dans certaines régions, cela vient sans doute en partie de ce que les routes s'y croisent; mais on ne se trompe certainement pas en inférant de là que les dauphins sont très fréquents dans la zone de l'Atlantique située à l'ouest de la France et de la presqu'île ibérique.

La planche lithographiée donne une reproduction du squelette du *Steno rostratus*, exécutée d'après une photographie, et une représentation approximative de l'extérieur de ce dauphin, d'après une esquisse de la distribution des couleurs par le capitaine Andréa, et d'après ce que d'autres sources ont pu apprendre sur sa physionomie; mais elle ne peut prétendre dans les détails à une exactitude absolue.

Les dessins de têtes osseuses insérés dans le texte (p. 25, 36, 38, 39, 41, 42, 43, 46, 49 et 50) sont tous exécutés d'après des photographies et peuvent être regardés comme exacts dans leurs contours; ils ont surtout pour but de motiver la détermination des espèces à laquelle l'auteur s'est arrêté, mais en même temps de faciliter la détermination des crânes de dauphins dans d'autres collections. Les nombres qui les accompagnent correspondent aux numéros que les originaux portent au musée et dans les tableaux.

Pour ce qui regarde les quatre esquisses de la distribution des couleurs chez des dauphins, p. 17, 34 et 42, il est à observer que le contour qui les limite est un contour de dauphin idéal, auquel le *D. delphis* a servi de base, et qu'elles ont seulement pour but de fournir des éclaircissements sur la distribution des couleurs.
